

Nové športoviská, linka pomoci aj nové úlohy a výzvy

Rok s korunou, nielen o víruse

Text: Lucia Marcinátová

Začal sa bežne, no už po pár týždňoch sa dalo pochopiť, že bežný nebude. Rok 2020. Prekvapivé výsledky parlamentných volieb a po nich sa to začalo. V piatok 6. marca prvý potvrdený prípad nového koronavírusu na Slovensku, v pondelok 9. marca spoločná tlačová konferencia a zatvorenie škôl pôvodne na dva týždne, nakoniec ich však bolo a možno aj bude oveľa viac. Rok 2020, rok s korunou. Navštívili sme jednotlivé oddelenia miestneho úradu, porozprávali sa s vedúcimi a pripravili prehľad udalostí, prác.

September a školský rok 2020/2021 sa začal optimisticky, síce v rúškach, bez slávností víťania prváčikov, no aspoň so všetkými žiakmi. Po letných prázdninách nastúpil do škôl prvý aj druhý stupeň. „V roku 2020 sme na základných školách otvorili 14 tried pre deti 1. ročníka. Prijali sme 318 prváčikov,“ približuje vedúca oddelenia školstva Marta Jurkovičová. „Na ZŠ Beňovského sme museli z kapacitných dôvodov zrušiť dva kabinety a prestavali sme ich na dve triedy.“ Počet žiakov v dúbravských školách stúpa. Celkovo navštevuje základné školy v tomto školskom roku 2 316 žiakov, pričom vlni to bolo 2 244 žiakov. Nárast predstavuje 72 žiakov, čo je o tri triedy viac. V dvanástich materských školách funguje naďalej 44 tried, navštevuje ich 1074 detí.

V školskom roku 2020/2021 sme prijali všetky deti, ktoré dovŕšili tri roky veku do 31. augusta 2020 a predškôľakov. Do dúbravských materských škôl chodí aktuálne 376 predškôľakov, oddelenie školstva tak predpokladá, že prváčikov bude v budúcom školskom roku opäť viac.

Viac na 2. – 3. strane

Zmeny športovísk v Parku Pekníkova pokračujú

Hokejbalisti dostali nové ihrisko

Ihrisko podľa požiadaviek hokejbalového zväzu, nové striedačky aj časomer. Hokejbalisti v Dúbravke ich dostali pod stromček. Práce sa stihli dokončiť pred Vianocami. Nové športovisko sa mestskej časti podarilo vybudovať vďaka externým zdrojom, dotácii vo výške 80-tisíc eur z hlavného mesta.

Pred dokončením a upratovaním mestská časť odstránila aj staré mantinely na pôvodnom hokejbalovom ihrisku. Úpravou v parku oddelila športoviská od takzvanej detskej zóny.

Hokejbalové ihrisko doteraz fungovalo v blízkosti preliezačiek a detských hracích prvkov, často tu prichádzalo k stretom detí a športovcov.

Teraz ihrisko doplnilo športovú časť parku a vzniklo pri ňom aj basketbalové ihrisko s tromi košmi. Plochu po súčasnom hokejbalovom ihrisku chce mestská časť opraviť a nájsť jej voľnočasové využitie.

Z grantu hlavného mesta mestská časť dokončila aj workoutové ihrisko na Talichovej ulici a pred finále je i malá telocvičňa v Základnej škole Pri križi. Mestská časť využila na práce v telocvični zámerne obdobie necvičenia a obmedzení v súvislosti s novým koronavírusom. Pred dvomi rokmi zrekonštruovala veľké telocvične na všetkých svojich štyroch základných školách, v premenách zvyšných malých telocvični plánuje pokračovať.

(lum)

Nové hracie prvky, ihriská, nové triedy aj malá telocvičňa

Udalosti roka v Dúbravke

Text: Lucia Marcinátová

Opäť sa nám v hlave vynoril vtipný slogan: „Čo si nepamätám, to sa nestalo.“ A preto aj na záver tohto roka zapisujeme, zaznamenáme, aby sa nezabudlo a možno, aby niekoho aj prekvapilo, že rok 2020, zďaleka nebol len o korone. Obzreli sme sa za udalosťami v mestskej časti.

Už piaty rok sa počas letných prázdnin v školách pracovalo. „V Materskej škole Švantnerova a Ožvoldíkova sme zrekonštruovali kuchyne, v štyroch materských školách sme kuchyne maľovali,“ hovorí František Novák, vedúci Oddelenia hospodárskej správy miestneho úradu. „V Materskej škole Ušiakova sme vymaľovali vnútorné priestory, na Galbavého zrekonštruovali toalety pre personál.“

Okrem materských sa pracovalo aj na základných školách. Dve nové triedy vznikli počas prázdnin na Základnej škole Beňovského, na Základnej škole Sokolíkova sa rekonštruovali toalety, na Nejedlého oplatenie a čas „necvičenia“ mestská časť využila na obnovu malej telocvične Základnej školy Pri kríži. Mestskej časti sa podarilo na opravu získať dotáciu z hlavného mesta.

Pred dvomi rokmi naša mestská časť zrekonštruovala veľké telocvične na všetkých svojich štyroch základných školách, v premenách zvyšných malých telocvični plánuje pokračovať.

Rúška, linka pomoci aj online cvičenia

Zaťažkávaci a úplne iný rok prežilo oddelenie sociálnych vecí a zdravotníctva. Náročná na zmeny a nové výzvy bola najmä prvá vlna pandémie. Mnohým obyvateľom chýbali rúška, ochranné pomôcky. Dúbravka sa tak pustila do hromadného šitia a distribúcie rúšok. Spojili sa dobrovoľníci, aktívne Dúbravčanky, jednotlivci či kolektívy z materských škôl. Miestni a mestskí poslanci, starosta Martin Zaťovič s manželkou a námestníčkou primátora Zdenkou Zaťovičovou sa chopili úlohy kuriérov a doručovali potrebné rúška i potraviny osamelým. V súvislosti so snahou spomalenia šírenia nového koronavírusu a pomoci tým najzraniteľnejším – seniorom, mestská časť vytvorila informačný leták a aj nonstop linku či mail pomoci. Ide o mobilnú nonstop linku – 0948 350 723, pevnú linku 02/6920 2545 a e-mail: pomoc.seniorom@dubravka.sk. Obsluhujú ich zamestnanci oddelenia sociálnych vecí a zdravotníctva.

Mestská časť musela stopnúť viaceré kultúrne, spoločenské a športové podujatia pre seniorov. Skôr narodených však nechcela nechať v tomto ťažkom období izolovaných. Pripravila preto sériu online aktivít Seniori doma a aj televíznych diskusií pod názvom Ako aj doma ostať fit, ktoré boli venované práve im. Vznikli spoluprácou Rady seniorov v Dúbravke, andragogičky Alexandry Palkovič, vicežupana pre zdravotníctvo Juraja Štekláča a Dúbravských novín.

Obedy inak

Pre opatrenia sa zmenili aj možnosti a organizácia stravovania pre seniorov. Skôr narodení Dúbravčania síce nesmeli v školách obedovať priamo, jedlo si však mohli vyzdvihnúť cez výdajné okienko, fungoval aj rozvoz stravy.

„Pravidelne rozvážame obedy 94 klientom,“ približuje Andrea Janíková z oddelenia sociálnych vecí a zdravotníctva. „A takmer 200 seniorom poskytujeme zľavu na obedy v jedálňach. V opatrovateľskej starostlivosti máme 98 seniorov.“ Mestská časť tiež poskytla jednorazovú finančnú pomoc v hmotnej núdzi 72 klientom v hodnote 5320 eur.

Pre nový vírus sa museli stopnúť predvianočné zbierky na úrade i charitatívne podujatie Anjelská kapustnica, ktoré pomáhalo rodinám v núdzi. Hoci v inej podobe, medzi miestnymi a mestskými poslancami, vedenímestskej časti a aktívnymi Dúbravčanmi, sa podarilo zorganizovať zbierku pre zvierací útulok.

Piaty rok pokračuje aj zbierka starých okuliarov. Krabice na zbieranie sú k dispozícii v budovách miestneho úradu na Žatevnej 2 a ulici Pri kríži. Patria do nich okuliare staré, nepotrebné, použité, no nie zlomené, zničené. Zozbierané okuliare z Dúbravky putujú do zberného strediska v Taliansku, kde sa s nimi ďalej pracuje, čistia sa a premeriavajú. Tieto okuliare pomáhajú potom v tretích krajinách - najmä v Afrike, ľuďom, ktorí okuliare potrebujú, avšak nemajú finančné prostriedky na ich kúpu.

Stromy, lúky, záhony

Zmeny, ktoré sa nedajú nevšimnúť. Zmeny v uliciach, verejných priestoroch, na cestách, chodníkoch, ihriskách. Bagarova, Batkova, Bazovského, Bullova, Ožvoldíkova, Ulica kpt. Rašu, Pod záhradami, Park Pekníkova, areál Materskej školy Ušiakova, Základnej školy Nejedlého, detské ihrisko Húščavova....

To všetko sú miesta, kde pribudli nové stromy. Dokopy ich bolo 83 v 17 rôznych lokalitách a k tomu 35 kríkov. Mestská časť sa nezameriava len na výsadbu nových stromov. K prioritám patrí pravidelná kontrola a starostlivosť o verejnú zeleň. Počas roka pribudlo osem kvitnúcich lúk aj s infotabulami, mestská časť pokračovala v osádzaní chráničiek stromov, zavlažovacích vakov i kvitnúcich kvetináčov v starej Dúbravke a pred kultúrnym domom. Pokračoval tiež pestrý kvetinový projekt - záhony cibulovín v trávnatých porastoch.

Vo verejnom priestore pribudlo 40 nových lavičiek a v súvislosti s lavičkami oddelenie životného prostredia vymenilo takmer 1000 dosiek. Okrem lavičiek oddelenie osadilo aj nové smetné koše, spolu so špeciálnymi košmi na ohorky ich bolo 59, tri nové knižné búdky a k novinkám patrilo aj rozmiestnenie vtáčích napájadiel, ktoré sa počas zimného obdobia premenili na krmidlá.

V uplynulom roku mestská časť pristavila 156 veľkokapacitných kontajnerov.

Športu zdar!

Najviditeľnejšou zmenou v rámci ihrísk a športovísk sú ešte stále prebiehajúce práce na novom hokejbalovom ihrisku v Parku Pekníkova či premena verejného priestoru na Hanulovej ulici. Výrazne inak vyzerá aj ihrisko na Bagarovej, nové hracie prvky a povrch vznikli vďaka spolupráci s hlavným mestom.

„Okrem mnohých opráv na detských ihriskách sme osadili aj nové hracie prvky na ihrisku Homolova, pri Horanskej studni, Pri kríži či v Materských školách Švantnerova, Ožvoldíkova,“ približuje vedúca Oddelenia životného prostredia Mária Smiešková. „Na všetkých ihriskách, aj tých v materských školách, prebehli potrebné revízie. Dokopy sme vymenili 700 metrov kubických nového piesku.“

Oddelenie sa venovalo aj podpore športu na čerstvom vzduchu. Pribudli dva nové pingpongové stoly pri ihriskách, dva cyklostojany, dve minifutbalové bránky, ale i dva maľované chodníky zábavy pre skákanie a hru detí.

„Podarilo sa nám doplniť fit stroje v Parku Družba a dokončiť dve workoutové ihriská – na Valachovej a Talichovej ulici,“ dodala vedúca oddelenia.

Mnohé z projektov a zmien sa podarilo urobiť vďaka externým zdrojom a grantom. V roku 2020 mestská časť získala dohromady viac než 430 000 eur z externých zdrojov, čo je takmer dvojnásobok než vlani. Najvyššia dotácia pochádza z Úradu vlády SR a hlavného mesta a smeruje do revitalizácie verejného priestoru na Hanulovu.

S podporou hlavného mesta vzniká nové hokejbalové ihrisko v Parku Pekníkova, obnova malej telocvične na Základnej škole Pri kríži a dokončilo sa tiež ihrisko na Bagarovej ulici.

Chodníky, cesty, priechody

Viac než tritisíc metrov štvorcových opravných, asfaltových povrchov na chodníkoch a cestách v správe mestskej časti. Tak vedúci Oddelenia územného rozvoja Pavel Gašparovič zhodnotil opravy za minulý rok. Išlo najmä o výtlky. „Pracovalo sa na uliciach Húščavova, Chrobákova, Talichova, Na vrátkach, Janka Alexyho, Bazovského a podobne.“

Chodníky v Dúbravke opravovalo i hlavné mesto. Išlo o úseky, ktoré spravuje, a to chodník na ulici Janka Alexyho a od Saratovskej po Dúbravčickú ulicu. Dlhší čas hlavné mesto pracovalo na rekonštrukcii ulice Pri kríži od Saratovskej po Štepnú ulicu a dokončilo tiež priechod na Štepanej.

Okrem toho sa za rok 2020 v mestskej časti opravilo, respektíve vymenilo, 88 metrov štvorcových zámkovej dlažby. Výmena prebehla na Gallyovej a na detskom ihrisku na Považanovej.

Vo verejnom priestore oddelenie územného rozvoja pracovalo aj na odvedení dažďových vôd z chodníkov a priestranstiev, vznikli tri vsakovacie jamy pri chodníkoch na Ulici kpt. Rašu, na Koprivnickej a Cabanovej. Opravovalo i dažďové vpuste na 11 rôznych miestach po Dúbravke, či poškodené schody na Cabanovej 36.

„Pre zvýšenie bezpečnosti sme vybudovali aj zvýšený priechod pre chodcov na ulici Ľuda Zúbka,“ dodal vedúci oddelenia. „A v spolupráci s magistrátom tiež ostrovčeky v križovatke Pri kríži - Homolova pri najväčšej základnej škole.“

Mestská časť pokračovala aj tento rok v prípravách na parkovaciu politiku, v budovaní nových parkovacích miest z ekologických tvárnic. Vzniklo 60 nových miest v štyroch lokalitách (Batkova, Ľuda Zúbka, M.Sch.Trnavského, Pod záhradami), pripravila tiež odstavnú plochu pri križovatke Dúbravčická - Na vrátkach pre vyznačenie 55 parkovacích miest.

Táto plocha by mohla v budúcnosti slúžiť aj ako odstavná pri pripravovanej cyklotrávke Dúbravka-Lamač. „V roku 2020 sa oddelenie územného rozvoja intenzívne venovalo práve projektovej dokumentácii pre vydanie stavebného povolenia spomínaného cyklomosta,“ vysvetľuje Gašparovič. „Všetky potrebné podklady a doklady zabezpečila Dúbravka. Stavebné povolenie vydá Lamač. Realizáciu cyklomosta Bratislavský samosprávny kraj pripravuje v roku 2022.“

V oblasti územného plánovania oddelenie územného rozvoja pripravovalo podklady pre súťaž pre výber spracovateľa územného plánu zóny Dúbravka – západ. Súťaž však bola podľa Gašparoviča anulovaná z dôvodu vysokej ceny. „Následne boli oslovené architektonické kancelárie pre stanovenie novej ceny. Nereagovala žiadna oslovená kancelária.“ V októbri spracovateľ odovzdal Urbanistickú štúdiu zóny Pod záhradami, slúžiť má ako podklad pre zmenu územného plánu hlavného mesta. Cieľom je zmeniť územný plán v zóne Pod záhradami tak, aby sa zachovala zeleň, čiže zmeniť funkciu bývania a občianskej vybavenosti na funkciu parkovo upravenej plochy - mestský park.

Stopnutie, uvoľnenie, stopnutie

Začiatkom roka 2020 sme vydali plán akcií na rok, kultúrno-športovo-spoločenský kalendár, no netušili sme, že zbytočne. Väčšinu akcií, či už kultúrnych alebo športových, stopla korona. Najskôr je prvá vlna v marci, potom prišlo letné uvoľnenie a nakoniec jesenno-zimné stopnutie. Počas stopnutia podujatí sa v Dome kultúry Dúbravka pracovalo naplno, prebiehali opravy, maľovalo sa. Výsledkom je napríklad nová keramická dielňa, výstavné panely v galérii, zbrúsenie parkiet v modrej sále a ich nalakovanie, nové obloženie na čelo pódia a steny.

Počas júla a augusta sa podarilo zorganizovať Kultúrne leto, podujatia pod holým nebom, premietalo i letné kino a viac než 150 detí prežila aj tvorivé prázdniny v šiestich turnusoch Letného umeleckého tábora ÚLET v Dome kultúry Dúbravka.

Pripravovali pár mesiacov, zrušili za dva dni a opätovne za dva dni obnovili. Taký bol osud komunitného podujatia Spomienka na Deža. Napokon jeho tretí ročník prebehol v parku na Fedákovej. Vyvrcholením večera bola premiéra nového projektu - Kubo Ursiny a Modrý vrch live. Modrý vrch je štvrtý a dnes priam kultový album Deža Ursinyho, ktorý vznikol v spolupráci s básnikom, Osamelým bežcom Ivanom Štrpkom, v roku 1981.

Dúbravské hody v podobe, na ktorú sú obyvatelia mestskej časti zvyknutí, sa neuskutočnili. Dôvodom bola bezpečnosť obyvateľov v súvislosti s pandemickou situáciou. Mestská časť však pre podporu umenia a kultúry prišla s cyklom podujatí s názvom Dni Dúbravky. Pandémia priniesla aj nové projekty. Svedčí o tom napríklad kultúrno-spoločenský projekt šiestich mestských častí 4. bratislavského okresu. Bratislava Tourist Board (BTB) na podnet Dúbravky a v spolupráci s Devínskou Novou Vsou, Devínom, Karlovou Vsou, Lamačom a Záhorskou Bystricou vytvorili Susedský advent.

Jednotlivé videá, záznamy, spoznávanie mestských častí i predvianočné a novoročné želania sú už online, dajú sa postupne prezerať, sledovať a s kultúrou tak prežiť novoročný čas i čas odlúčenia.

Možno tak budú aj akýmsi signálom a nádejou súčasne, že sa v roku 2021 opäť stretne pri kultúre, športe... No už nie online.

Anketa: Čo by ste popriali Dúbravke v novom roku 2021? Pýtali sme sa predstaviteľov organizácií a známych Dúbravčanov

Zuzana Horváthová, riaditeľka ZUŠ Eugena Suchoňa

Prajem mojej Dúbravke zdravie, lásku, úspechy, pokoj, veľa kultúrnych, športových a spoločenských podujatí nielen v našej mestskej časti a veľa správnych rozhodnutí pre spokojných obyvateľov. Želám, aby čerešňa, ktorá je symbolom Dúbravky, rozkvitala v každej rodine.

Libor Bednár, zborový evanjelický farár

Aby sme zostali ľuďmi s otvoreným srdcom, ktoré je ochotné a vnímavé nielen pre potreby najbližších, ale aj miestnu komunitu, ktorej sme súčasťou. Aby sme vytvárali atmosféru vzájomnej úcty a pomoci, rozdali čo najviac lásky, úsmevu a povzbudení. Radovali sa z toho, čo máme.

Betka Šporerová, riaditeľka Centrum rodiny

Dúbravke prajem veľa dobrosrdečných a aktívnych ľudí, ktorí sú ochotní podeliť sa s voľným časom, schopnosťami, zručnosťami a svojimi prebytkami s tými, ktorí to potrebujú. Ak každý deň počas budúceho roka urobíme dobrý skutok, naša mestská časť sa určite stane lepšou.

Zuzana Marková, koordinátorka Rady seniorov

Našej mestskej časti zo srdca želim pokoj, radosť v nej všetkým nám v zdraví žiť, aby sme boli navzájom tolerantní, aby sme sa chápali, vedeli si v prípade potreby pomáhať a nikdy sa nezabudli usmievať. Veľa úspechov, šťastia, spokojnosti, nech sa darí všetkým Dúbravčanom.

Štefan Hamerlík, spevácky súbor Dúbravanka

Aby sme sa zbavili tejto epidémie, čo ale závisí aj od našej zodpovednosti. Aby si ľudia vážili jeden druhého, aby Dúbravka zostala zelená a čistá, aby sa zabránilo zahusťovaniu a čiernym stavbám. Nech sa poslancom a starostovi darí realizovať relevantné návrhy občanov.

Anna Krupicová, Centrum voľného času Klokan

Prajem našej drahej Dúbravke, podobne ako každému človeku, veľa šťastia a zdravia počas celého roku 2021. Zároveň by som Dúbravke, a nielen jej, zaželela veľa úspešných projektov a dobrých, tolerantných ľudí. Verím, že sa spoločne opäť stretneme pri tvorení a aktivitách.

Matej Filípek, veliteľ dobrovoľných hasičov

Chcem popriať obyvateľom pevné zdravie, harmóniu v kruhu najbližších. Pevne verím, že nastávajúci rok prinesie ústup pandémie a zrušenie opatrení, ktoré nás zasiahli v bežnom živote. Aby sme sa mohli zas stretnúť na kultúrno-spoločenských či športových podujatiach.

Ema Dzurušová, Rodinné centrum Macko

Kolektív Rodinného centra Macko zo Sekurisovej, by chcel popriať Dúbravke v roku 2021 veľa spokojných rodín, veľa šťastných detí, dospelých aj seniorov, veľa radosti a dobré medziľudské vzťahy. Nech si aj naďalej vieme podať pomocnú ruku a sme hrdí na to, že tu žijeme.

Saratov už nemá zastávku

Odstránenie komerčných názvov, zjednotenie mien pri obchodných centrách, spresnenie či medzinárodná zrozumiteľnosť. Týmto slovami bratislavský dopravca vysvetľuje veľkú zmenu názvov zastávok MHD.

Na zastávke Saratov už nenastúpíte, nestretnete sa ani na zastávke MHD pri SAVke či na Námestí SNP. Na Luciu upravoval dopravný podnik názvy zastávok MHD. Zmenu schvaľovala odborná Komisia dopravy a informačných systémov na základe návrhu dopravného podniku, hlavného mesta a Bratislavskej integrovanej dopravy. Dopravný podnik ju zdôvodňuje zjednodušením a ľahšou zapamätateľnosťou pre obyvateľov aj návštevníkov Bratislavy. Minulosťou sú tak roky zaužívané názvy.

Veľké zmeny zastávok prebehli v Starom a Novom Meste, Petržalke, Ružinove, Rači, Podunajských Biskupiciach, Vajnorochoch, Záhorskej Bystrici, Devínskej, Lamači, Karlovej Vsi a aj v Dúbravke. Dokopy išlo o takmer stovku úprav i nových tabúľ. V našej mestskej časti majú nový názov tri zastávky. Meno zmenila frekventovaná zastávka a prestupný bod do Devínskej Novej Vsi OD Saratov - po novom Podvornice, zastávka Tranovského II na Moyšova a Cabanova II na Konopné diely.

Okrem názvov upravoval dopravný podnik 13. decembra aj cestovné poriadky viacerých liniek.

(lum)

Vynáška:

Zmena mena

- Tranovského II - Moyšova
- Cabanova II - Konopné diely
- OD Saratov - Podvornice

V Zlatom Erbe bronzový

Webová stránka www.dubravka.sk získala v Súťaži ZlatyErb.sk, ktorú vyhlasuje Únia miest Slovenska a eSlovensko spoločne so Združením informatikov samospráv Slovenska a Úniou nevidiacich a slabozrakých Slovenska, výborné tretie miesto v kategórii mestá a mestské časti. Pred našou mestskou časťou boli len mestá Nitra a Trenčín. Hlavným cieľom súťaže je podporiť informatizáciu samospráv a ohodnotiť efektívne a transparentné využívanie technológií. Do súťaže sa tento rok zapojilo 74 samospráv.

Teta Márgit v Dúbravke

Fiktívna postava teta Márgit z Mafstory nie je možno ani tak fiktívnou. Môžete ju stretnúť v dúbavských uliciach. Ak nie tam, tak určite na stránkach dúbavských médií. Projekt vznikol v spolupráci Studia 9, Romana Fratriča, Petra Batthyányho a mestskej časti.

Kontrolór na detskom ihrisku

Ak ste zahliadli na detskom ihrisku dospeláka, ktorý niečo premeriaval, tak to nebola náhoda. Ihriská v mestskej časti prezeral kontrolór v rámci každoročnej revízie hracích prvkov. Prešiel takto všetkých 32 ihriskách vrátane ihrísk v materských školách. Z revízií mestská časť vie, ktoré herné prvky je potrebné opraviť či vymeniť. Detské ihriská sa tak stávajú bezpečnejšie. Záverom roka prebiehala napríklad výmena poškodeného lanového rebríka na ihrisku pri lekárni zdravotného strediska Saratov.

Na osamelých nezabúdame

Mestská časť každoročne organizuje predvianočné posedenie pre osamelých seniorov. Tento rok ho stopol vírus, nestopol však spolupatričnosť. Dúbavskí poslanci so starostom sa zmenili na kuriérov a roznášali pozornosti, veď dúbavskej rodine nie sú seniori sami.

Auto a obetavý strom

V roku 2018 sa v Dúbavke pohol autobus MHD bez vodiča. Šofér z neho vystúpil, keď kontroloval poruchu dverí na zastávke Pekníkova, a nezatiahol ručnú brzdu. Autobus potom svojvoľne prešiel až po križovatku Drobného – Trhová poškodil vtedy dve autá, niekoľko značiek, lavičky, kôš, stĺpiky a zeleň. Teraz sa pohlo v Dúbavke bez vodiča nezabrzdené auto. Zišlo z kopčeka až na dvor MŠ Švantnerova. Našťastie, areál bol prázdny a auto „zastavil“ obetavý strom. Po kontrole sa zistilo, že to prežil len so škrabancami.

Parkovacie miesta dokončené

Pod Parkom Pekníkova sa parkuje aspoň o trošku ľahšie. Mestská časť rozširovala parkoviská, pribudlo tu osemnásť miest a pred domom na M.Sch.Trnavského 18 desať. Nová parkovacia asfaltová plocha vznikla aj v predĺžení Dúbavčickej ulice.

Domácnosti navštevuje štatistik

V 308 mestách a obciach bude od 7. decembra 2020 do 11. januára 2022 prebiehať zisťovanie údajov pre štatistiku rodinných účtov. Medzi inými aj v Dúbavke. Do zisťovania je zaradených 2 800 domácností. V tomto období vybrané domácnosti navštívi zamestnanec Štatistického úradu SR poverený funkciou opytovateľa, ktorý je povinný preukázať sa osobitným poverením. Všetky informácie, ktoré budú v rámci zisťovania domácnosti poskytnuté, sú chránené, nezverejňujú sa a slúžia výlučne pre potreby štatistiky.

Prechádzky po motýlej lúke

Aj začiatkom decembra sa takzvaná motýlia lúka a verejný priestor za OC Saratov menili. Magistrát tu pracoval na nových chodníkoch. Ide o aktivitu Bratislavského regionálneho ochranárskeho združenia, jej súčasťou sú kvitnúce plochy aj edukačné tabule.

Rekonštrukcia v podchode Saratov má trvať šesť mesiacov

Podchod má druhý pokus

Text: Lucia Marcinátová

Po dvoch rokoch pauzy sa do podchodu pri Obchodnom dome Saratov vrátili robotníci. Dokončiť by mali to, čo sa na prvýkrát nepodarilo. Výtahové plošiny k jednotlivým nástupiskám MHD.

Rebrík, lešenie, ohradenie, stavebné zvuky. Hlavné mesto spustilo počas novembra rekonštrukciu podchodu Saratov. Ide o pokračovanie nedokončeného projektu, ktorý sa začal ešte za bývalého vedenia hlavného mesta v septembri 2018.

„Stavenisko sme odovzdali 11. novembra a v zmysle zmluvy by mali práce trvať šesť mesiacov,“ približuje Katarína Rajčanová, hovorkyňa mesta. „Momentálne prebiehajú v podchode stavebné úpravy pre výtahové šachty, ako aj rozvody pre osvetlenie podchodu. Doteraz boli odstránené pôvodné obklady stien a urobili sa povrchové úpravy stien a stropov.“

Uzavretie podchodu

Cieľom rekonštrukcie je podľa hovorkyne odstránenie bariérovosti v podchode. „Preto aj navrhované riešenie pozostáva z doplnenia trakčných výtahov v podchode a vybudovania prístupových lávok k výťahom z jednotlivých nástupíšť MHD.“

Počas prác na jednotlivých plošinách by mali byť schodiská k nástupiskám na istý čas nielen obmedzené, ale aj uzavreté. Chodci by mali prechádzať po dočasných priechodoch po povrchu.

Okrem odstránenia bariér by mala rekonštrukcia zvýšiť aj bezpečnosť v podchode. Pribudnúť má kamerový systém. „Optickou prípojkou bude napojený na centrálny pult ochrany mestskej polície hlavného mesta na Gunduličovej,“ dodala hovorkyňa.

Celkové náklady na rekonštrukciu podchodu súčasné vedenie hlavného mesta odhaduje na 391 705 eur.

Investície v podchode malo už aj bývalé vedenie mesta v roku 2018. Vtedajší primátor Ivo Nesrovnal avizoval podobne rekonštrukciu, odstránenie bariér aj kamerový systém.

Rekonštrukcia sa však na konci roka 2018 zastavila pre chyby v projekte, problémom bolo umiestnenie plošinových výťahov k jednotlivým nástupištiam navrhnutým tak, že sa ku schodiskám podchodu nezmestili. Obnovu podchodu hlavné mesto pripravovalo od roku 2016.

Na Záluhách zateká

Rekonštrukcia druhého dúbavského podchodu Damborského – Záluhy bola súčasťou nedávno ukončenej modernizácie Dúbravsko-karloveskej radiály. Po opravách sa však v podchode objavilo zatekanie na viacerých „rebrách“. Zhotoviteľ tak musel pristúpiť k injektovaniu.

„Uvedené chyby v podchode budú odstránené v rámci odstraňovania chýb, ktoré ešte prebiehajú na radiále,“ doplnila Katarína Rajčanová.

Vynáška:

Podchod Saratov

- Rekonštrukcia by mala trvať do mája 2021.
- Pribudnúť majú výťahové plošiny k jednotlivým nástupiskám MHD.
- Kamerový systém napojený na mestskú políciu.

Veža zahustila dopravu

Nová vyhliadková veža na Devínskej Kobyle, takzvaná Modlivka, priniesla okrem výhľadov aj nápor na dopravu a tunajšie cesty. Mnohí návštevníci sa k veži približujú autom, premávka na Plachého ulici a Vojenskej ceste sa komplikuje.

Starosta Dúbravky Martin Zaťovič preto inicioval stretnutie so susednou Devínskou Novou Vsou, na území ktorej veža leží. Okrem starostu Devínskej Novej Vsi Dáriusa Krajčíra prišli aj dúbavskí poslancami, ktorí bývajú v lokalite, Mária Belicová a Matej Nagy.

„Autá zvyknú niekedy stávať od konca Plachého až po rampu,“ približovala dopravnú situáciu poslankyňa Mária Belicová. Spomenula aj možné kolízne situácie, napríklad problematický prejazd sanitky k zariadeniu pre seniorov Dúbravská oáza cez Vojenskú cestu, keď autá stoja po krajoch a k tomu sa po ceste často rútia cyklisti.

Vojenská cesta patrí ministerstvu obrany. Dúbravka s ministerstvom rokuje a snaží sa o zverenie cesty do svojej správy. Následne môže mestská časť vstúpiť do pravidiel a usmernením parkovania v lokalite.

Starostovia mestských častí a miestni poslanci debatovali o zlepšeniach. Zhodli sa, že decembrové stretnutie bolo len úvodným a rokovania budú pokračovať aj s ďalšími mestskými časťami, mestom, krajom a tiež na úrovni štátu.

Zatiaľ sa mestské časti dohodli na spoločnom informovaní verejnosti o prístupnosti veže a obmedzeniach v zimnom období, propagovaní jednotlivých záchytných parkovísk v Dúbravke i Devínskej, ako aj prístupových a turistických ciest pre peších.

(lum)

Ak sa budeme vyhýbať verejnej činnosti, veci v štáte sa nezmenia

Radila premiérke, zastupovala starostu

Zhovárala sa: Lucia Marcinátová

V novembri 1990 sa konali prvé komunálne voľby v Dúbravke. Začal vtedy platiť aj zákon o Bratislave. Dá sa teda povedať, že na jeseň Dúbravka oslávila 30 rokov ako mestská časť hlavného mesta Slovenska. Na začiatky komunálnej politiky zaspomínala ĽUBICA NAVRÁTILOVÁ, ktorá pôsobila nielen v komunálnej politike, bola aj poslankyňou Národnej rady SR či poradkyňou premiérky Ivety Radičovej. Hovorí, že vizuály prvej predvolebnej kampane sa podobali maturitným tabľám a umiestňovali sa do výkladov predajní potravín.

Ako si spomínate na prvé komunálne voľby v roku 1990?

Komunálne voľby v roku 1990 boli neporovnateľné s dnešnými. Mali mnohé neopakovateľné znaky. Už samotná skutočnosť, že sa konali v období formovania politickej scény v bývalom Československu, keď gradoval konflikt medzi bývalou mocou a nastupujúcim mocenským aparátom, určoval, že aj na komunálne voľby sa preniesol duch spoločenskej zmeny. Voľby neboli o ľuďoch alebo o programoch, voliči prenášali svoje volebné preferencie z parlamentnej úrovne aj na voľby poslancov do obecných zastupiteľstiev.

Pamätáte sa, aké boli tieto voľby v Dúbravke?

V Dúbravke vznikla koalícia VPN, KDH a Demokratická strana, ktorá s významným náskokom vyhrala voľby. Pokiaľ si dobre spomínam, tak okrem kandidátov tejto koalície sa do miestneho zastupiteľstva dostal ešte jeden člen Strany slobody, ktorý krátko po voľbách zomrel, a jedna členka strany Nezávislá erotická iniciatíva. Starostom sa však nestal kandidát koalície, ale pán Ján Rössel, ktorému voľby vyhrala „stará“ Dúbravka.

Aká bola spolupráca s vtedajším starostom?

Odlíšne predstavy pána starostu a zvoleného zastupiteľstva na administratívny chod samosprávy a priority rozvoja Dúbravky významne poznamenali ďalšie vzťahy starostu so zastupiteľstvom. Následný pohyb na politickej scéne, akými bol vznik HZDS a aj pohyb v KDH, menili politickú štruktúru dúbavského zastupiteľstva. Niektorí poslanci sa vzdali mandátu v dôsledku lustračného zákona a pár sa vzdalo mandátu, pretože im poslanskej činnosť nevyhovovala. Tak sa v priebehu prvého volebného obdobia dostali do zastupiteľstva aj členovia SDĽ a SNS. Kuriózna bola prvá volebná kampaň. Kandidáti

koalície sa dali vyfotografovať jednému fotografovi a po domácky sa vyrobilo niečo, čo sa podobalo maturitným tablám, umiestneným vo výkladoch predajní potravín.

V ktorých rokoch ste boli poslankyňou v mestskej časti Bratislava-Dúbravka?

Poslankyňou dúbavského zastupiteľstva som bola v rokoch 1990-1994, a následne v rokoch 1998-2006. Vo voľbách v roku 2002 boli volebné lístky natlačené dvojstranne, a tak väčšina zvolených poslancov mala meno po písmeno „L“ - voliči si druhú stranu volebného lístka nevšimli. Približne do prvej polovice som pôsobila vo funkcii zástupkyne starostu na čiastkový úväzok. Nie vždy sme si s pánom starostom Rösslom rozumeli, preto som sa rozhodla prenechať daný post inému poslancovi, ktorý ho vykonával na plný úväzok.

Fungovali aj vtedy komisie ako poradné orgány, Rada seniorov, Dúbavské noviny, televízia a podobne?

Tak ako dnes, aj vtedy fungovali komisie ako poradný orgán zastupiteľstva a fungovali dobre. V poslanceckom zbore zastupiteľstva bola dobrá atmosféra, na ktorú dodnes rada spomínam. Začali vychádzať Dúbavské noviny, a bol schválený projekt Dúbavskej televízie. Musím však konštatovať, že z počiatku bolo fungovanie zastupiteľstva komplikované. Samotná absencia zákona o Bratislave a spôsobovala trenice medzi mestským zastupiteľstvom a miestnymi zastupiteľstvami, kulminovali spory o vytvorenie jedného samosprávneho orgánu pre celú Bratislavu a s koncepciou ponechania samosprávy bývalým obciam pričleneným do Bratislavy. Tieto spory vlastne pretrvávajú dodnes. Dúbavské zastupiteľstvo bolo zástancom decentralizovanej samosprávy a aj dnes si myslím, že je to správne.

Žena v politike a v aj v začiatkoch komunálnej politiky. Čo vás motivovalo, alebo prečo ste vstúpila do politiky?

Je pozoruhodné, koľko žien sa po revolúcii zapojilo do verejného života. Mňa motivovalo presvedčenie, že ak sa všetci budeme vyhybať verejnej činnosti, tak sa veci v štáte nezmenia.

Ako ste sa dostali do „veľkej politiky“?

Vôbec nie náhodou. V roku 1998 u mňa prevážilo rozhodovanie medzi mojou profesijnou činnosťou a politickým pôsobením v prospech toho druhého. Prijala som post prednostky Okresného úradu Bratislava IV a dostala sa do tesnejšej blízkosti vedenia SDKÚ, kde si ma podpredsedníčka strany pani Zuzana Martináková presadila na voliteľné miesto na kandidátke strany.

Boli ste aj poradkyňou asociácie DSS či premiérky pre sociálne veci. Ako poslankyňa ste prišli s návrhom na novelizáciu zákona o starobnom dôchodkovom sporení. Ako sa dnes pozeráte na sociálnu politiku štátu? A ako vznikla spolupráca s vtedajšou premiérkou?

Vyštudovala som matematiku a hoci sa to nezdá, je to dobrý vedomostný základ pre niektoré oblasti sociálnej politiky. Ide hlavne o dôchodkovú politiku, ale napokon aj o celé sociálne poistenie a starobné dôchodkové sporenie. Tomu rozumiem, a keď sa Iveta Radičová stala premiérkou, chcela, aby som jej „strážila“ návrhy ministerstva práce a aj poslancecké návrhy pred nánosom nielen populistických, ale aj príliš reštriktívnych opatrení v sociálnom systéme. Spoznali sme sa počas jej pôsobenia v kresle ministerky práce, v ktorom som bola poslankyňou NR SR. Obdobie pôsobenia na Úrade vlády bolo pre mňa veľmi interesantné. Jedna vec je čítať o činnosti vlády a tá druhá mať možnosť spoznať zblízka, ako to funguje. Možno, že niektorí poradcovia premiérov môžu svoju prácu „odfláknúť“, no pri premiérke Radičovej sme pracovali na vysoké obrátky.

Boli ste členkou SDKÚ a neskôr ste zakladali Slobodné fórum. Ako a prečo vznikala táto nová politická strana?

Nepamätám sa, že by na Slovensku existovala jediná politická strana, ktorá by sa v období účasti na moci vyhla nejakej forme škandálu. Neobišlo to ani SDKÚ a ja som reagovala razantne. S odstupom času vnímam konflikt Ivana Šimka a premiéra Dzurindu trochu inak, a keby som sa mala ešte raz rozhodovať v tej istej veci, poľavila by som z razancie a zopakovala si, že minca má dve strany. Dnes už o povahe toho konfliktu viem viac, no človek sa v danej chvíli rozhoduje na báze informácií, ktoré sú mu dostupné.

Ako sa pozeráte na sociálnu politiku štátu dnes?

Chápem, že kreslo ministra je politický post. A napriek tomu tvrdím, že rezort práce, ktorého výstupy dopadajú na celú populáciu štátu, by nemal byť ponechávaný osobám, ktoré pred nástupom do funkcie o sociálnej politike vedia len toľko, že existuje. Dokonca aj takým, ktorí počas svojho „ministrovania“ nezvládnu ani len slovník sociálneho zabezpečenia, respektíve takým, ktorí sa stali odborníkmi na sociálne veci po dvoch návštevách domovov seniorov. Sociálnu politiku v ostatnom čase formovali najmä populistické opatrenia, volanie po vysokej vynucovanej solidarite bez ohľadu na jej rozpočtové krytie. Zaplatíme to všetci.

V Dúbravke prebehla jesenná výsadba stromov

Obalia korene, natrú kmeň

Text: Lucia Marcinátová

Mladé stromy chráni biely náter a spočiatku aj tri koly. Do zeme sa sadia s obalenými koreňmi a pletivom, ktoré sa neskôr v zemi rozpadne. Zisťovali sme, ako v Dúbravke prebieha sadenie nových drevín.

„Začali sme tu, aby deti mohli na dvor a nepadli do jám,“ hovorí s úsmevom Marián Jucha zo spoločnosti Rugos, ktorá túto jeseň sadí v Dúbravke stromy. Vysvetľuje tak, že sadenie odštartovali v areáli Materskej školy Ušiakova a pokračovali v ďalších lokalitách.

Bagarova, Batkova, Bazovského, Bullova, Ožvoldíkova, Ulica kpt. Rašu, Pod záhradami, Park Pekníkova, areál Materskej školy Ušiakova, Základnej školy Nejedlého, detské ihrisko Húščavova....

Mestská časť vysadila do konca roka 83 stromov v 17 rôznych lokalitách.

Pletivo sa rozpadne

„Stromy sa sadia s obalenými koreňmi tak, aby bol udržaný koreňový systém a zemina okolo neho. Obalené sú pletivom, ktoré sa v zemi rozpadne v priebehu jedného či dvoch rokov,“ približuje Marián Jucha. „Do zeme sa pridáva substrát pre lepšie zakorenenie, a taktiež pomalšie rozpustné hnojivo. Silikát gél zaistí dlhšiu vlhkosť pri koreňoch stromov. Okolo vysadeného stromu pribudnú tri koly, ktoré by tam nemali byť veľmi dlho, aby si strom sám zvykal na rôzne výkyvy.“ Mladé nasadené stromčeky

možno spoznať aj vďaka špeciálnej biele farbe na kmeni stromu. Tento náter zabezpečí, aby sa na strome nerobili trhliny od mrazu, keďže medzi dňom a nocou je veľký teplotný rozdiel. Tento biely náter na kôre stromu vydrží niekoľko rokov, bude sa rozpínať a pri raste kôry zabráni poškodeniu kôry kmeňa.

Podstatná je voda

Javor, hrab, magnólia, čerešňa či okrasná slivka, jarabina, dub... Desiatky nových stromov oživilo verejné priestory aj v minulých rokoch.

V roku 2015 pribudlo 20 nových stromov, v roku 2016 to bolo 31 stromov, v roku 2017 viac než 50 a v oboch rokoch 2018 a 2019 takmer stovka nových stromov.

Mestská časť sa nezameriava len na výsadbu nových stromov. K prioritám patrí pravidelná kontrola a starostlivosť o verejnú zeleň.

„Zabezpečujeme potrebnú starostlivosť o dreviny,“ približuje Zuzana Knetigová z Oddelenia životného prostredia miestneho úradu. „Mladé stromy máme pod drobnohľadom. Najmä v prvých troch rokoch je potrebné zabezpečiť stromom prísun vody, aby sa dobre zakorenili a adaptovali na nové podmienky. Dôležité je tiež udržiavanie zálievkovej misy, kontrola úväzkov, inštalácia ochrany na báze kmeňa pred mechanickým poškodením. Následne zabezpečujeme výchovné rezy u mladých stromov, ktoré to potrebujú na správne založenie a tvarovanie mladej koruny. Rez mladých a aj dospelých stromov vykonávajú odborníci, arboristi.“

Invazívne dreviny vytláčajú pôvodné, Odstraňujú sa

Netrpia chorobami a ľahko sa šíria

Prežívajú aj v nepriaznivom prostredí, vysokých teplotách a v suchu. Vedia sa rýchlo šíriť ako nálety, a tak obsadzujú nové plochy. Netrpia chorobami ani škodcami. Také sú invazívne dreviny, ktoré nájdeme aj u nás v Dúbravke. Mestská časť ich označila.

„Tu vidíme typický nálet pajaseňa žliazkatého. Semienko vletelo do škáry pri obrubníku na parkovisku na Koprivnickej ulici a takto vysoko vyrástlo,“ predstavuje na konkrétnom príklade invazívne dreviny v Dúbravke Zuzana Knetigová z Oddelenia životného prostredia miestneho úradu. „Ťažko sa likvidujú, odstraňujeme ich mechanicky rezom.“

Pajaseň žliazkatý a javorovec jaseňolistý patria k najčastejším invazívnym drevinám v Dúbravke. Na Slovensko sa dostali najmä pre svoju hospodársku, okrasnú a medonosnú funkciu.

Podľa zákona o ochrane prírody krajiny má vlastník pozemku invazívne dreviny odstraňovať. Na ich výrub nie je potrebné povolenie. „Niektoré mestské časti už dostali upozornenie na odstránenie invazívnych drevín vo verejnej zeleni od Slovenskej inšpekcie životného prostredia,“ tvrdí Zuzana Knetigová.

Ak majiteľovi rastie na pozemku drevina a nie je si istý, či ide o inváznu drevinu, môže sa obrátiť na Oddelenie životného prostredia, kde mu poradia.

„Postup odstraňovania invázných drevín je presne stanovený vo vyhláške zákona o ochrane prírody a krajiny. Najskôr je potrebné vykonať injektáž a následne, keď je strom suchý, môže prísť k odstráneniu,“ približuje Kristína Kotvasová z Oddelenia životného prostredia miestneho úradu. „Toto odstraňovanie má prebehnúť mimo vegetačného obdobia, čiže od 1. októbra do 31. marca.“

Mestská časť invázívne dreviny na svojich pozemkoch odstraňuje postupne tak, aby lokalita nezostala bez porastov. Injektované stromy vo verejnej zeleni označila. Uvoľnené plochy postupne dopĺňa novými výsadbami stromov.

Invázne druhy drevín majú negatívny vplyv na naše pôvodné druhy a biotopy, zásadne menia krajinu, čo sa týka skladby drevín. Sú tiež častým alergénom a môžu spôsobovať kožné poranenia. Z tohto dôvodu aj mestská časť pristupuje v zmysle zákona k ich odstraňovaniu.

(lum)

Vynáška:

Invázívne dreviny

- V zmysle zákona je vlastník či správca pozemku povinný tieto dreviny odstraňovať.
- Majú negatívny vplyv na naše pôvodné druhy a biotopy, zásadne menia krajinu.
- Sú tiež častým alergénom a môžu spôsobovať kožné poranenia.
- Prežívajú aj v nepriaznivom prostredí, vysokých teplotách a suchu. Vedia sa rýchlo šíriť ako nálety, a tak obsadzujú nové plochy. Netrpia chorobami ani škodcami.

Pre zuby nie sú vhodné sladené ani bublinkové nápoje. Najlepšia je čistá voda

Fóbiu zo zubárov búra prevencia

Zhovárala sa: Lucia Marcinátová

Často sme prechádzali okolo a až neskôr si všimli vývesku s obrysmi zuby. Ambulancia Drienka pod miestnym úradom v zelenej bytovke na Žatevnej 6 pritom funguje viac než pätnásť rokov, aktuálne v nej prebieha generačná výmena. So stomatologičkou ADRIENOU NEMCOVOU sme sa porozprávali o skúsenostiach i odchode do zubárskeho dôchodku, a s doktorom JEVHENYIJOM RÁDOM-SZKIM napríklad o tom, že k zubárovi nestačí zísť raz ročne.

Ako dlho ste ako zubárka pôsobili v Dúbravke?

Začínala som v školských priestoroch v zubnej ambulancii na Drieňovej. Keď moja dcéra skončila stomatológiu, prenechala som jej ambulanciu a ja som v roku 2003 prešla sem do Dúbravky. Odvtedy pracujem tu. Keďže som už v dôchodkovom veku, hľadala som si adekvátnu náhradu a myslím, že som

ju našla práve u pána doktora, ktorého môžem vrelo odporučiť. Má skúsenosti a dobré referencie, zvládnutú teóriu i prax, takže od januára by mal prebrať firmu on.

Odchádzate už do dôchodku?

Viac-menej, no budem zastupovať a vypomáhať v prípade potreby. Tým, že tu blízko bývam, mám to na skok.

Asi aj pacienti sú z Dúbravky.

Veľa z nich.

Ako sa starať o zuby, aby mal človek čo najmenej kazov a zuby čo najzdravšie?

Najmä pravidelne čistiť a nepodceňovať pravidelné kontroly. Prísť na ošetrovanie až vtedy, keď to bolí, je neskoro. Treba tomu predchádzať. Dôležité je, ako si zuby umývate a akú techniku používate.

Keď spomínate techniku, kedysi sa čistilo kefkami, teraz ich existuje hneď niekoľko, netreba zabúdať ani na medzizubné kefkы, nite a podobne. Aké sú vaše rady v súvislosti s dentálnou hygienou?

Pacienti sa pýtajú, aké kefkы a zubné pastы majú používať. Dôležité je, aby ich vôbec používali, aby si čistili zuby minimálne ráno a večer. Dobré je, keď má človek možnosť umyť si zuby po každom jedle a ošetriť medzizubné priestory. V rámci kontroly vieme ponúknuť rôzne druhy dentálnej hygieny. Je dokázané, že okrem povrchu zubov, je potrebné čistiť aj medzizubné priestory, kde sa ukladá potrava.

Vzniká kaz práve tu?

Nielen kaz, ale podstatné sú aj mäkké tkanivá, ktoré pomáhajú udržiavať zub v ďasne, čo je veľmi dôležité.

Pomáha to predchádzať paradentóze?

Áno, a aj a rôznym zápalom. Môže prísť k predčasnej strate zubov. Treba, aby pacient prišiel a pán doktor mu poradí, ukáže, ako predísť týmto ochoreniam. No a keď už ochorenie nastane, akým spôsobom ho riešiť.

Veľa ľudí má zo zubárov strach. Máte rady, ako prekonať túto fóbiu?

Myslím si, že fóbie sa dá zbaviť tak, že pacient chodí k zubárovi pravidelne. Ideálne, ak je k tomu vedený od malička. Vytvorí si určitý vzťah s doktorom. Dnes už máme k dispozícii anestéziu, spôsoby sú odlišné, modernejšie. Pacienti naozaj nemajú dôvod báť sa, a keď je dôvera medzi pacientom a lekárom obojstranný, všetko by malo byť v poriadku.

Hovoríte o dôvere, budovaní vzťahu. Beriete teda aj detských pacientov?

Berieme, no len v tom prípade, ak chodí na ošetrovanie celá rodina. Kedysi bol trend pedastomatológie, čiže zubárov, ktorí ošetrovali len deti, potom boli doktori pre dospelých. Dnes sa to už nezvykne deliť - veď keď beriete rodinu, patria k nej aj deti.

Pociťujete ako zubári ohrozenie alebo obmedzenie v súvislosti s novým koronavírusom? Jedna redaktorka spomínala, že jej zubár bol už päťkrát v karanténe.

Riadime sa opatreniami ministerstva zdravotníctva, používame ochranné pomôcky. Každému pacientovi meriame teplotu, pacient podpisuje vyhlásenia, že sa nestretol s pozitívnym, že nebol v zahraničí a podobne.

Mali ste už u vás pozitívneho pacienta?

Nie, nemali. V rámci korony máme trochu skrátenú pracovnú dobu, no keď majú pacienti problémy, vezmeme ich aj mimo nej. Máme špeciálnu lampu, pravidelne dezinfikujeme priestory, snažíme sa objednávať pacientov tak, aby sa nestretávali. Robíme všetko preto, aby sa nákaza nemohla šíriť.

V Dúbravke ste novým zubárom, ako sa vám tu páči a kedy ste tu začali?

Jevhenyij Rádomszki: V októbri. Páči sa mi tu a mám to aj blízko, bývam v Karlovej Vsi.

Počujeme váš prízvuk, odkiaľ pochádzate?

Jevhenyij Rádomszki: Som z Ukrajiny, pochádzam z regiónu, kde žije veľká komunita Maďarov, asi 80 percent ľudí tu hovorí po maďarsky.

Aj vy hovoríte?

Jevhenyij Rádomszki: Áno, mám aj maďarské občianstvo. Svoju cestu na Slovensku som začal v roku 2017, na Orave v Tvrdošíne, na jednej klinike, kde som pracoval dva a pol roka a venoval sa tam aj špecifickej práci s mikroskopom a zubným kanálkom. Potom prišiel čas, keď sme chceli dať dcéru do školy, preto sme sa rozhodli pre väčšie mesto a prišli do Bratislavy.

Akú by ste dali radu pacientom, vy ako doktor z mladšej generácie.

Jevhenyij Rádomszki: Myslím, že najdôležitejšia je prevencia. Pokiaľ je dobrá prevencia, je menej šancí, že vznikne problém. Myslím si, že kontrola raz do roka je trochu málo. Za ten čas môže aj z malého kazu vzniknúť väčší, odporúčal by som dvakrát do roka u dospelého jedinca.

Ako rýchlo vzniká kaz u dospelého človeka?

Jevhenyij Rádomszki: Je to individuálne. Akútne kazy rastú rýchlo, napríklad u detí alebo u mladých v puberte. U dospelých je to skôr chronické ochorenie. Nevieme však, bohužiaľ, čo spôsobí, že kaz má akútny vývoj alebo chronický. Preto si myslím, že by malo zmysel chodiť každý polrok na kontrolu. Vtedy sa z kazu nestihne spraviť nič mimoriadne veľké, čo by smerovalo napríklad až k extrakcii zubu a podobne. Čím dlhšie s kontrolou a bolesťou zubov otáľate, tým horšie. Aj ošetrovanie potom býva drahšie. Prevencia je vždy lacnejšia.

A asi je to aj pre pacienta a zub lepšie...

Jevhenyij Rádomszki: Určite áno. Zatiaľ nie je nič umelé lepšie než to, čo sme dostali od prírody.

Je zdravie, kazovosť zubov aj o genetike, existuje predispozícia?

Jevhenyij Rádomszki: Genetika je do istej miery výhovorkou určitých ľudí. Nedával by som tomu príliš veľkú váhu. Dôležitá je prevencia a starostlivosť o zuby, rovnako ako aj štruktúra zubu. Je veľa faktorov, ktoré tu zohrávajú úlohu, stravu nevynechávajú.

Zohrávajú u detí úlohu aj sladkosti?

Jevhenyij Rádomszki: Určite áno a najmä sladené a bublinkové nápoje sú veľmi zlé. Dôležité je zabrániť vzniku kazu, neodporúčame v noci dávať deťom jedlo či sladené nápoje, ani čaj. Keď sa dieťa v noci napije niečoho sladkého, je to živná pôda pre baktérie. Každý človek má v ústach 500 či 600 baktérií, čo je normálne, no nie je dobré im dávať výživu. V noci by som teda neodporúčal jedlo ani pitie, teda odkedy dieťa nie je dojčené a okolnosti to umožňujú. Najlepšia je čistá voda.

Ovplyvňuje zdravotný stav zubov aj cumlík?

Jevhenyij Rádomszki: Určite áno, hlavne polohu zubov a čeľustí. Vieme poradiť aj pri anomáliách zubov. Okrem ošetrovania konzervačného, protetického či chirurgického, spolupracujeme tiež s čeľustným ortodontom.

Beriete aj nových pacientov?

Jevhenyij Rádomszki: Áno, samozrejme.

Knižné tipy Miestnej knižnice Dúbravka

V novom roku v pevnom kroku

Správa o stave duše - Denisa Gura Doričová a Pavel Černák

Pútavé rozhovory, ktoré vedie Denisa Gura Doričová s významnou osobnosťou slovenskej psychiatrie Pavlom Černákom. Otázky a odpovede týkajúce sa rodiny, zdravia, lásky a manželstva, výchovy aj sexuality zodpovedá doktor Černák s neveriteľnou pokorou a múdrosťou. Dozviete sa, že je normálne cítiť toho niekedy priveľa a inokedy primálo. Taktiež, že medzi umením a bláznovstvom je niekedy tenká hranica, ale napríklad i o tom, kam a ako pokročili odvetvia psychiatrie a psychológie na Slovensku. Nitkou knihy je myšlienka, že v ľudskej duši nájdeme množstvo neprebádaných zákutí a v tom tkvie zrejme aj jej najväčšia krása.

Telo v 21. storočí - Michal Červený a Milan Sedliak

Asi ste už z tém pandémie a epidémie otrávení, no pravdou je, že stúpa aj krivka obezity. Čoraz viac detí máva už na základných školách vážne problémy so stravovacími a pohybovými návykmi. Televízia či časopisy dodnes ponúkajú často absurdné a niekedy i zdravie ohrozujúce diéty. V Európe sme na popredných priečkach merajúcich obezitu a nadváhu národa. Potvrďuje to aj fakt, že viac než štvrtina dospelých je u nás klasifikovaná ako obézna. Na to, čo daný nárast spôsobilo, či si ešte môžeme dovoliť jesť to, čo naši starí rodičia, a kam povedú sedavé kancelárske životy, odpovedá mimochodom aj komik Milan Sedliak. Dostanete tipy na to, čo z výživového hľadiska naozaj funguje, ako sa nenechať nalákať na rôzne jojo diéty a hlavne začať. Nie honbu za božskou postavou, ale aspoň trochu za zdravším a spokojnejším ja.

Sila rozumu v bláznivej dobe - Ján Markoš

Hoaxy, podvody, zavádzania, uhýbania, manipulovania a obchodovania. S vaším názorom, priazňou či peniazmi. Na čo všetko si dnes človek musí dávať pozor! Je to však tak. S nástupom sociálnych sietí a rozmachom internetu sa lož dokáže šíriť prinajmenšom rýchlosťou pravdy. Šachový veľmajster a učiteľ kritického myslenia, Ján Markoš, prevádza viacerými kapitolami, ktoré vám pomôžu odhaliť napríklad politika, ktorý klame, prípravok, ktorý nefunguje, graf, ktorý zavádza a suseda, čo argumentuje úplne nezmyselným spôsobom. Všetko vám ale ponúka hravým spôsobom plným príkladov.

Atómové návyky - James Clear

Snašími návykmi sa pasujeme každý deň. Chceme začať cvičiť, prestať fajčiť, nezabúdať si kľúče, piť viac vody, ísť skôr spať... Každý máme svoje konkrétne, už roky nedosiahnuteľné ciele. Nie preto, že by boli astronomicky ambiciózne. Skrátka nám to nejde, niekde to viazne. James Clear prináša teóriu a vlastne návod na to, ako to predsa len zvládnuť a zároveň pri nových návykoch aj ostať. A prečo atómové? Autor hovorí o tom, že k trvalým zmenám nedochádza zo dňa na deň. Nestaneme sa odrazu niekým iným, úspešnejším, šťastnejším. Systematická a pomalá zmena najmenších zvykov sa až za istý čas poskladá v tú vysnívanú, veľkú. Takú, ktorá vám bude prirodzená a trvalá.

Veronika Frtúsová

Dúbravskí poslanci rokovali, schválili rozpočet

Prioritou ostáva školstvo

Pešia zóna, verejný priestor na Hanulovej, budovy základných a materských škôl. Na poslednom zastupiteľstve uplynulého roka vedenie mestskej časti načrtlo aj plány na rok 2021.

Dúbravskí poslanci sa stretli 8. decembra na poslednom zastupiteľstve mestskej časti. Poslanecký zbor mal na programe osemnásť bodov. Najdôležitejší bol návrh rozpočtu na rok 2021. Poslanci ho jednoducho schválili.

Prednosta dúbravského miestneho úradu Rastislav Bagar vysvetlil, že príjmová stránka rozpočtu v roku 2021 sa predpokladá vo výške 18 mil. 725-tisíc eur a na výdavkovej stránke sa ráta so sumou približne 18 mil. 720-tisíc eur.

Veľký projekt na Hanulovej

„Naše priority sú rovnaké ako po minulé roky. Je to jednoznačne školstvo, kde mestská časť bude naďalej rozvíjať svoje štyri základné školy a dvanásť materských škôl. Pokiaľ ide o sociálnu oblasť, tam sa staráme o veľkú skupinu dúbavských dôchodcov a rodiny s deťmi. Dôležitou časťou našej práce je starostlivosť o životné prostredie - v širšom ponímaní sú to aj naše chodníky a komunikácie, ale taktiež zelené plochy, ihriská či športoviská“. Mestská časť bude pokračovať v projekte rekonštrukcie verejného priestranstva na Hanulovej ulici. Ide o veľkú revitalizáciu na území väčšom než 2500 metrov štvorcových, ktorá sa má skončiť až záverom roku 2021. Zahŕňať má multifunkčné športovisko, lezeckú stenu, detské ihrisko pre menších, originálnu šmykľavku s využitím terénu, pódium pre komorné vystúpenia, podujatia a najmä premenu betónovej a asfaltovej plochy na zelenú, prírodnú. Projekt vznikol vďaka spolupráci a prostredníctvom externých zdrojov, ktoré sa mestskej časti podarilo získať – z Úradu vlády a magistrátu hlavného mesta.

Parkoviská aj pešia zóna

Aj s pomocou magistrátu chce mestská časť rozvíjať budovanie parkovísk, pričom Dúbravka má vytipovaných niekoľko lokalít. Zaujímavým projektom je podľa prednostu predĺženie pešej zóny smerom k Domu kultúry.

„Ide o tú časť, ktorá bola v minulých rokoch akoby utláčaná parkujúcimi autami. Máme plány, v ktorých tento priestor ponúkne viac ľuďom, spríjemníme im prostredie a prepojíme tú časť Dúbravky s pokračovaním chodníka ponad dom kultúry“.

Súčasťou posledného zastupiteľstva v roku 2020 bolo aj poďakovanie starostu Martina Zaťoviča miestnym poslancom. „Tento rok bol iný, ale poslankyne a poslanci boli veľmi aktívni nielen na zastupiteľstvách a v komisiách, ale aj počas celej pandémie, keď sme pomáhali obyvateľom.

(lr, lum)

Veterinár upozorňuje na problémy s kŕmením – obezitu psov

Pes sa nedá ako darček odložiť

Zhovárala sa: Danko Šoporová

MVDr. ALEXANDER BAXA ktorého veterinárna ambulancia sídli na ulici Nejedlého ulici, je majiteľom domácich miláčikov dobre známy. Stará sa o nich už roky, pričom jeho referencie hovoria za všetko. Aj preto ho naša redakcia oslovila s témou nanajvýš aktuálnou – zimná starostlivosť o zvieracích miláčikov.

Existujú nejaké pravidlá, ako, respektíve aký čas venčiť psíka a v ktorom ročnom období?

Venčenie bytových psov je nevyhnutná súčasť života psíka a má jednoznačné pozitíva nielen pre zviera. V zásade si myslím, že psy skôr horšie znášajú vysoké teploty v lete. Asfalt môže byť rozpálený aj na 50 a viac stupňov, to sú podmienky, na ktoré je len málo zvierat adaptovaných. Čiže v lete jednoznačne preferujeme skoré ranné a neskoršie večerné hodiny, pochopiteľne vyhýbanie sa priamemu slnku, dostatok tekutín. Na chladnejšie počasie v tomto prechodnom a zimnom období sú psy lepšie prispôsobené, aj keď vlhko v kombinácii s chladom vie byť rovnako nepríjemné.

Veľa ľudí kupuje svojim psom rôzne oblečenie, najmä v súvislosti s ochladením. Je to nevyhnutné alebo psík si vie poradiť pri rôznych teplotných výkyvoch aj sám?

Samozrejme, určite záleží na tom, ako je psík adaptovaný na vonkajšie teploty. Ak sa bavíme o zvieratách, ktoré celoročne žijú v bytoch, tak je určite na mieste zvážiť oblečenie. V tomto prípade je veľký problém v rozdieloch teplôt vo vnútri v porovnaní s teplotou vonku v zime. Ďalej platí, čím menší pes, tým ťažšie si udrží konštantnú teplotu tela a treba ho obliecť. Takisto krátkosrsté plemená psov to môžu mať v zime ťažšie. Toto všetko však nie je dôvod obmedziť venčenie! Pokiaľ je pes vonku aktívny, behá skáče a vie si svoju teplotu udržať fyzickou aktivitou, netreba ho obliekať. Je to vhodné skôr pri pomalom venčení napríklad starších alebo chorých psíkov.

V zime sa pre zamedzenie šmykľavosti chodníkov vo veľkom využíva ich solenie. Ako to vplýva na psie labky?

Soľ a jej koncentrovaný roztok je pre kožu dráždivý, ak sa k tomu dostane do drobných poranení na labkách, vzniká nepríjemné pálenie, ktoré psík automaticky líže a vznikajú vhodné podmienky pre množenie baktérií a kvasiniek. Takto zapálenej koži je treba venovať zvýšenú starostlivosť.

Ako by preto mala vyzeráť starostlivosť o psie labky v zimnom období?

Po venčení je určite vhodné labky opláchnuť čistou vodou a dôkladne osušiť, nech medzi prstami neostáva prebytočná vlhkosť. Pred venčením sa na vankúšiky môže nanieť jemná vrstva vazelíny, ktorá odpudzuje vodu, soľ a tým labku chráni. V súčasnosti je na trhu viacero výrobkov určených na ošetrovanie labiek, ktoré obsahujú, okrem iného, aj včelí vosk alebo bylínky.

S akými typmi chorôb sa s blížiacou zimou stretávate v ambulancii najčastejšie?

V tomto prechodnom období sa stretávame viac s respiračnými ochoreniami, no nechýbajú ani pacienti s reumatickými problémami. Chlad v kombinácii s vlhkosťou pociťujú hlavne psíci s artritídou, preto je v daných prípadoch vhodné zvážiť nasadenie kĺbovej výživy.

Môžu psíky prechladnúť, keď doma veľmi vetráme, alebo ležia na studených parketách či kachličkách? Je pelech pre ne naozaj nevyhnutný?

Nemyslím si, že prehnané vetranie je hlavný dôvod prechladnutia. Skôr vetranie vnímam ako benefit. Psík častejšie prechladne, ak zmokne, alebo ho po dlhšej prechádzke či fyzickej námahe takpovediac necháme zachladnúť stáť, napríklad na zastávke alebo pred obchodom. Či je pelech nevyhnutný alebo nie, by som nechal už na konkrétnom psovi, ak sa rád peleší, je to v poriadku, ak má rad parkety pred televízorom, tak je to tiež v poriadku. (smiech)

V čom robíme v súvislosti so starostlivosťou o psov, a to bez ohľadu na ročné obdobie, najväčšiu chybu?

Možno by som vypichol problémy s kŕmením – obezita, starostlivosť o chrup alebo navykanie psov na manipuláciu.

Čím psíkovi, najmä v súvislosti so stravou, škodíme najviac?

V súčasnosti si myslím, že podobne ako u ľudí, najväčší problém je v nadbytku stravy - pamlskov. Z ďalších nevhodných jedál je to ľudská presolená alebo korenená strava. U psov s problémami s trávením vie uškodiť akýkoľvek potravinový prechod, ktorý môže vyvolať hnačku, zvracanie či dokonca podráždenie pankreasu.

Aké plemená psov znášajú prechod do zimy najťažšie, a práve naopak, ktoré rasy najľahšie?

Sú to hlavne malé plemená psov a krátkosrsté plemená bez podsady. Väčšie plemená sú prirodzene odolnejšie, ale ani to nemusí byť pravidlo, pokiaľ sme si psíka pretvorili na svoj obraz a rozmaznali ho. Z ďalších kategórií psov, ktoré sú náchylnejšie na zmeny teplôt, sú šteniatka, staršie psy, alebo psy so zdravotnými problémami.

Na aké ošetrovanie by majitelia psov nemali zabúdať práve v chladnejších mesiacoch?

Nie je nič, čo by som chcel špeciálne vyzdvihnúť. Každý psičkárik si svojho priateľa dôverne pozná. Treba sa držať zdravého sedliackeho rozumu.

Ako by mala vyzeráť strava pre psov v zimnom období? Líši sa v niečom od tej jarnej či letnej?

Zvieratá v záťaži alebo vonkajšie psy si zaslúžia krmivo s vyšším obsahom živín, poprípade s doplnkom niektorých vitamínov. Pri bytových zvieratách by som príliš nad zmenami neuvažoval, keďže majitelia psíkov vedia, aké je niekedy ťažké nájsť vhodné krmivo, ktoré psíkovi vyhovuje, a to nielen chuťovo.

Máme za sebou Vianoce, keď – žiaľ, mnoho psov ako nechcený vianočný darček ostáva na ulici. Máte aj vy v tomto čase najplnšiu ordináciu?

Našťastie, u nás šteniatka pribúdajú počas celého roka rovnomerne a väčšinou je ich zaobstaranie dobre premyslené, samozrejme, nájdú sa aj výnimky. Pri kúpe takéhoto „darčeka“ si treba všetko poriadne premyslieť, nie je to vec, ktorá sa dá odložiť do pivnice, keď vás omrzí.

Ak sa predsa len rozhodnú...aké kritéria by mali pri jeho výbere zvážiť?

Keď sa človek rozhodne mať domáce zviera, mal by zvážiť všetky pre a proti. Kúpa psa je záväzok minimálne na 12 až 15 rokov. To si treba uvedomiť. Vlastniť psa či mačku nie je samozrejmosť výsada, a pokiaľ im človek nevie zabezpečiť domov, vhodnú stravu a opateru, nemal by nad tým vôbec uvažovať. Otázkou tiež je, kde, respektíve akého psa kúpiť. Na internete je hŕba článkov o množiteľoch o praktikách, ktoré používajú. Nechcem sa o tom rozširovať, pretože informácií je dosť, avšak netreba ich ignorovať.

Čím to je, že aj tie zdanlivo „najagresívnejšie“ psy dokážete v ordinácii zvládnuť bez väčšej námahy a cítia rešpekt už od prvej chvíle?

Neviem, či ide o rešpekt konkrétne ku mne, alebo ide o fluidum ambulancie, kde pes cíti rôzne pachy, možno napätie iných zvierat. No aj tak si netrúfнем povedať, že viem zvládnuť každého pacienta. To by malo byť v silách jeho majiteľa...

Vynáška

Kúpa psa je záväzok minimálne na 12 až 15 rokov. To si treba uvedomiť.

Vyberali granule i suché mlieko

Aj zvieratá slávia Vianoce

Mal to byť piaty ročník a nakoniec aj bol, no v inej podobe forme. Mestská časť Bratislava-Dúbravka s spolu Občianskym združením Dúbravčan organizujú od roku 2016 zbierku pre zvierací útulok na Poliankach. Tradične prebiehala na miestnom úrade na Žatevnej a veci prinášali obyvatelia aj kolektívy žiakov z dúbravských škôl. Tento rok zbierku stopli obmedzenia, aktivitu to však nezabzdilo.

Zorganizovali ju miestni poslanci, pridala sa námestníčka primátora Zdenka Zaťovičová a starosta Martin Zaťovič a pár Dúbravčanov, ktorí prispeli potrebnými vecami pre zvieratá. „Dali sme dokopy rôzne pochútky pre štvornohých miláčikov, granule, konzervy a aj suché mlieko pre mačiatka,“ hovorí Mário Borza, miestny poslanec a iniciátor zbierky. „Dúbravčanky prispeli dekami a tiež pamlskami pre psov a mačky.“

Týždeň pred Vianocami sa už zbierka dostala tam, kam patrí – do útulku Slobody zvierat na Poliankach. Pre hrejivejšie Vianoce našich štvornohých priateľov...

Pozor na lieky aj čokoládu

Otravy sa objavili aj v Dúbravke

Téma otráv je živo diskutovaná a má schopnosť rozpútať vášne nielen medzi komunitou psičkárov, ale aj u bežných ľudí. Ved' kto si môže svoje spory či nehody riešiť týmto spôsobom? Takto nám o problematike porozprával veterinár Alexander Baxa.

Žiaľ, aj takéto prípady sa stávajú. Zároveň druhým dychom treba dodať, že nie každé akútne, úporné vracanie či krvavá hnačka vzniká následkom intoxikácie, i keď to tak laikovi môže na prvý pohľad pripadať. S otravami to nie je také jednoznačné a jednoduché. Toxikológia je sama o sebe zložitá vedná disciplína. Toxínov máme celý rad a priebeh otravy býva u každého živého tvora špecifický. Nehovoriac o tom, že aj každý pes je individuálny. Záleží na jeho veku, hmotnosti, celkovom zdravotnom stave, dávke toxínu, ktorú požil, ale najmä od typu samotného toxínu.

Náhodné otravy sú častejšie

Skôr ako s otravami zo zlomyseľnosti sa stretávam s otravami náhodnými, alebo intoxikáciami spôsobenými nedbalosťou. A to napríklad tak, že psík požerie voľne odložené ľudské lieky, čokoládu, skazené potraviny, mačka prebehne po čistiacom prostriedku alebo napríklad po dielni, kde je vyliaty olej, rozpúšťadlá. Následne sa pooblizuje, „poumýva“ a látku príjme perorálne. Intoxikácie u mačiek vznikajú aj nesprávnym použitím tzv. odblšňovákov, ktoré sú určené výlučne pre psov. Zažil som tiež intoxikáciu u psíka, ktorý rozhrýzol a potom zjedol svoj obojok proti kliešťom a blchám.

Univerzálna odpoveď na otázku, ako sa otrava prejaví, ako bude prebiehať, ako rýchlo treba prísť, ako sa bude liečiť, a či zostanú trvalé následky, neexistuje. V každom prípade platí, čím skôr s takýmto prípadom majiteľ príde k veterinárovi, tým lepšie. Do približne dvoch hodín možno úspešne podať emetiká, čiže lieky na vyvolanie zvracania a návnadu ešte pred vstrebaním do organizmu dostať von.

Veterinárna starostlivosť pri neznámej intoxikácii prebieha väčšinou symptomaticky. To znamená, že sa tlmia najhoršie prejavy otravy (krčče, svalový tras, vplyv na kardiovaskulárny systém, gastrointestinálne ťažkosti a podobne), a zároveň sa podávajú lieky, ktoré udržujú normálny chod a hydratáciu organizmu. V niektorých prípadoch je to jediná možnosť. Určite je jednoduchšie, keď je toxín známy a terapia cielená, napríklad pri otrave používanej na hlodavce siahame po protilátke – vitamíne K). Napriek tomu ani to nie je vždy vyhraný boj, keďže na radu intoxikácií neexistuje protilátka - tzv. antidotum, telo si musí poradiť svojpomocne a s našou asistenciou.

Košík pre nezbedníkov

V prípade ťažkých stavov je najlepšia hospitalizácia a dvadsaťštyri hodinový monitoring. V ľahších prípadoch postačí ošetrovanie a domáca starostlivosť pod prísny dohľadom majiteľa.

Úplne iná kapitola sú návnady, kde býva ukrytý ostrý predmet, napríklad klinec či žiletka. Tie sú rovnako nebezpečné. Našťastie som sa s ničím takýmto zvráteným nestretol. Vo všeobecnosti platí, že pri venčení je vždy dobré mať zviera pod kontrolou. Nenapraviteľných „pojedačov“ všeličoho je vhodné vybaviť košíkom.

MVDr. Alexander Baxa

Dúbravský drevený betlehem vznikol v rámci projektu Dajme druhú šancu stromom

Vyrezávaný betlehem stojí v múzeu už rok

Jozefa vyrezával hriňovský Michelangelo, podmanivého anjela dúbravský rodák a Jezuliatko majster zo Žiaru. Dúbravský betlehem spojil rezbárov z celého Slovenska.

Vlani krátko pred Vianocami ho v Dúbravskom múzeu na ulici Pod záhradami slávnostne predstavili, koncom mája ho stihli zahaliť, samozrejme po dúbravsky, a začiatkom adventu opäť odhaliť. Dúbravský betlehem. Má za sebou svoje prvé narodeniny.

Projekt Dúbravského betlehemu vznikol pred štyrmi rokmi, jeho autor Ľubo Navrátil pripravil modely hlavných postáv a čakalo sa na vhodné drevo.

„Roky sa vždy v máji stretávame na Detve na týždňových rezbárskych sympóziách, myslel som, že by som priateľov nahovoril, aby každý pre Dúbravku vyrezal jednu sochu, a tak by sme vyskladali betlehem. Predlani Jožko Smutný z Dúbrav zavolať, že na svojom pozemku ide vypíliť urastený polstoročný topoľ s priemerom kmeňa vyše metra. Drevo naša mestská časť kúpila za cenu palivového a v máji sa na sochách začalo pracovať. Nakoniec týždňové sympóziium nestačilo, sochy stáli na Melišíkovie dvore a schádzali sme sa pracovať na nich, kto ako mohol. Po základných rezoch motorovou pílou prichádzali na rad veľké dláta a šmirgľové kotúče. Keď sochy po pol roku preschli, začalo sa s povrchovou úpravou špeciálnymi nátermi do exteriéru,“ spomína vedúci oddelenia kultúry v Dúbravke Ľubo Navrátil a dodáva, že z jedného rezbárskeho stretnutia boli napokon štyri.

Originálny drevený betlehem v mierne nadživotnej veľkosti vyrezávali niekoľko mesiacov rezbári z celého Slovenska, zoskupení v neformálnom združení. Pôvodne mal každý klát okolo 800 kilogramov, po vypílení sôch a schnutí dreva má každá socha od 200 do 400 kíl.

Ústrednú postavu betlehemu, sv. Jozefa, vyrezal hriňovský „Michelangelo“ Lukáš Ľalík, dúbavský rodák Michal Fratrič vytvorili sochu anjela, "polovičná" Dúbravčanka Eva Vidla Hulíková pracovala na záhyboch na plášťoch kráľov. Detvan Marian Petrinec je autorom barančeka a ležiacej kravičky. Andrej Janoška zo Žiaru nad Hronom vyrezal Jezuliatko. Sochu Panny Márie a dvoch kráľov vytvoril Ľubo Navrátil, tretieho kráľa stvárnil Braňo Rusnáčik z bratislavskej Trnávky. Štylizovanou betlehenskou stajňou kompozíciu zastrešil Tomáš Dlabola, taktiež Dúbravčan.

Na dvore Dúbravského múzea tak stojí deväť sôch betlehemu, každá iná, no práve aj pre svoju rozmanitosťou spracovania tvoria jedinečný celok.

„Betlehem pre Dúbravku je súčasťou celoslovenského neformálneho projektu Dajme druhú šancu stromom. Ten sa spustil pred niekoľkými rokmi na Detve, keď v rámci rekonštrukcie námestia museli byť vypílené staré lipy,“ prezrádza detviansky aktivista Jaroslav Macek. Práve on je spoluzakladateľom Detvianskej umeleckej kolónii, ktorá pred dvanástimi rokmi prichýlila rezbárov na Melišíkovie dvore pri Detve. Postavy v betleheme sú vyrezané z topoľov. Tie rástli v Dúbrave pri Detve a po 50 rokoch dožili svoj život. V Dúbravke v rámci projektu vzniklo zatiaľ spolu 12 sôch.

Dúbavský betlehem priniesol so sebou aj jednu originálnu udalosť. Okrem jeho odhalenia totiž na konci mája prebehla aj slávnosť zvaná Zahaľovanie betlehemu.

„Originálny drevený betlehem v mierne nadživotnej veľkosti bol vtedy zahalený ochrannou plachtou s potlačou,“ približuje autor idey Ľubo Navrátil. „Okolo Mikuláša sme betlehem zas odhalili.“ Časť roka sa tak na okoloidúcich namiesto tradičných postáv z betlehemskeho cyklu spoza múzejného plota pozerajú starí Dúbravčania v dúbavských krojoch.

(lum, luna)

[Ako si vyrobiť košík? Dúbavská televízia priniesla návod](#)

Tvorivé tipy na dlhé zimné večery

Košík sa dá jednoducho upliesť aj doma. Potrebná je podložka, vlákna z exotickrej liany, šidlo, nožnice. A samozrejme návod. Ten vám na obrazovke či online približuje Dúbravská televízia.

V Dome kultúry Dúbravka funguje už niekoľko rokov Dúbravský ateliér, a v rámci neho tri dielne - košíkárka, šperkárka i keramická.

Dúbravská televízia (DT) priblížila počas leta v jednom z príspevkov tvorbu detí v týchto dielňach. Zachytila ju v niekoľkých reportážach v rámci letného tábora umeleckých remesiel ÚLET.

Vzhľadom na to, že umelecké dielne nemôžu pre obmedzenia v súvislosti koronavírusom fungovať vo svojej klasickej podobe, Dúbravská televízia prišla s ideou, priblížiť tipy, námety, postupy prostredníctvom videopríspevkov. Možno tak nájdete aj inšpiráciu na dlhé zimné večery.

Vlákna nastrihať a zapletať dookola

Pristavíme sa pri obľúbenom pletení košíkov. Čo všetko potrebujete, a ako košík upliesť napríklad aj doma. Podrobný návod nájdete v programe Dúbravskej televízie, alebo na jej facebookovej stránke pod názvom Susedský Advent: Ako si vyrobiť....1. časť.

„Košikárstvo je prastaré remeslo a v zásade si košík každý dokáže upliesť aj doma,“ hovorí vedúci Oddelenia kultúry miestneho úradu v Dúbravke a košíkár Ľubo Navrátil. Potrebné je zohnať niekoľko pomôcok. Ide o podložku a o vlákna istej exotickrej liany, ktoré sa dajú objednať cez internet. Potom stačia už len nožnice a šidlo. Základné osnovné vlákna je potrebné nastrihať na rovnakú dĺžku, napichať do podložky a začať ich zapletať dookola. Všetko závisí od toho, aký košík ideme robiť, a aká bude jeho veľkosť i tvar.

Prúty vopred namočiť

V návode pre Dúbravskú televíziu si Ľubo Navrátil vybral výrobu vcelku jednoduchého košíka. Ukázal, ako si poradiť s rôznymi menšími či väčšími úskaliami pri pletení. Tvrdí, že každý veľmi rýchlo pochopí logiku celého procesu a na rôzne grify príde aj sám, hoci je samozrejme dobré celý postup aspoň raz vidieť.

Prvým krokom pri pletení košíka je podľa neho urobenie základnej osnovy. Akonáhle je hotová, zoberú sa tri dlhšie, tzv. pletacie prúty, ktorými sa bude pliesť samotný košík. Pliesť je možné viacerými prútikmi - dvomi, tromi, štyrmi či piatimi.

Aby košík nebol jednotvárny, po asi siedmich riadkoch sa Ľubo Navrátil rozhodol, že v košíku bude tzv. dunajská vlnovka. Upozorňuje, že pletacie prúty je potrebné mať vopred namočené, aby sa nelámali. Stačí ich navlhčiť asi 10 minút pred začiatkom pletenia.

Záver pletenia košíka sa nesie v znamení uzávierky. Košík treba následne ostrihať od pretŕčajúcich vlákien, nechať ho vysušiť a je hotový. Aké jednoduché...

(1r)

Na nový rok sa nesmelo napríklad prať, či vešať bielizeň, za práce hrozil trest

Kedy sa nemohlo šiť a kedy sa chodilo s hviezdou?

Text: Lucia Palšová

Viete, prečo má od Lucie do Vianoc každá noc svoju moc? Prečo sa na nový rok varila šošovica či mak? A že traja králi pochádzali z Perzie, zaoberali sa prírodnými vedami a najmä skúmaním hviezdnej oblohy?

Viete, prečo má od Lucie do Vianoc každá noc svoju moc? Prečo sa na nový rok varila šošovica či mak? A že traja králi pochádzali z Perzie, zaoberali sa prírodnými vedami a najmä skúmaním hviezdnej oblohy?

Na Nový rok o slepačí krok, na Tri krále o krok dále. Toto ľudové príslovie upozorňuje, že prostí ľudia už v minulosti venovali pozornosť zimnému slnovratu a starostlivo sledovali dĺžku dňa i noci. Skracujúce sa dni od Lucie do Vianoc boli považované za „stridžie“. Ľudia verili, že v tieto dni a noci pôsobia démonické sily, ktoré môžu ľuďom uškodiť. Preto je toto obdobie spojené s mnohými magickými praktikami a rituálmi, vykonávanými do Štedrého dňa alebo až do Nového roka. Veď ako sa hovorí: „Od Lucie do Vianoc, každá noc má svoju moc“.

Dni od Nového roka až do Troch kráľov, ktoré sa už predlžovali, boli spojené s vinšovaním a obchôdzkami. Tie mali zabezpečiť šťastie, zdravie a hojnosť v Novom roku.

Nový rok na troch kráľov?

Kresťanská cirkev prevzala juliánsky kalendár, no za Nový rok zvolila 6. január. V polovici štvrtého storočia ho presunula na 25. december a 6. január zasvätila sviatku Troch kráľov. Preto môžeme povedať, že novoročné a trojkráľové obdobie sa prelínajú, pričom mnohé zvyky a obyčaje sa veľmi dlho praktizovali v rôznych regiónoch Slovenska.

V Turci, Gemeri a Honte vstával prvý niektorý mužský člen rodiny. Doniesol čerstvú vodu, dal do nej červené jablko a všetci sa potom vo vode poumývali. V Turci, ten, kto priniesol vodu vo dverách, zaževal: „Prv je voda, než oheň, dajže bože dobrý deň“. Až potom rozložili oheň a zažali svetlo. Obradné umývanie a prezlečenie do nových šiat bolo na Nový rok obvyklé na celom Slovensku.

Noc predchádzajúca Novému roku a aj samotný deň mali zvláštnu moc, priaznivú pre rôzne veštby. Na Horehroní verili, že čo sa človeku sníva, to sa mu aj splní. Červené zore na oblohe veštili víchrice, búrky, neúrodu a biedu. Drobný hustý dážď bol zas predzvesťou plného klasu.

Na Nový rok fungovala takzvaná „similárna mágia“ teda mágia podobnosti - podobné vyvoláva podobné. To, čo si robil celý deň a ako si sa správal, taký budeš mať celý rok. Rovnako v súvislosti so

similárnou mágiou sa dodržiavala čistota a poriadok. Niektoré práce boli naopak tabuované. Napríklad, nesmeli sa vynášať smeti z domu, aby ste niekoho z domova nevymietli, čiže aby niekto nezomrel. Okrem najnevyhnutnejších robôt sa nemohlo robiť takmer nič. Niektoré práce boli zakázané pod hrozbou trestu. Nesmelo sa prať a bielizeň nesmela byť vyvesená, pretože ten, kto ju vešal, mohol zomrieť alebo sa obesiť. Nesmelo sa šiť, sliepky by totiž neznášali vajíčka. Na Nový rok pripisovali prvému návštevníkovi domu mimoriadny význam.

Bravčové áno, hydina nie

Obradno-magickú funkciu mala na Nový rok aj strava. Tak, ako cez vianočné sviatky, ani na Nový rok nemalo chýbať v jedálnom lístku bravčové mäso symbolizujúce blahobyť. Na druhej strane ľudia nejedávali hydinu ani zajace z obavy, že im uletí alebo utečie šťastie. V južnejších oblastiach varili šošovicu, ktorá značila peniaze. Na Spiši symbolizoval peniaze mak, preto gazdiné piekli makovníky. Na východnom Slovensku varili pirohy, aby mali tučné kravy. Rezance alebo šúľance, s ktorými sa tiež často stretávame na tradičnom novoročnom jedálnom lístku, mali zabezpečiť veľké obilné klasy.

Na Nový rok obedovali všetci za stolom prikrytým tým istým obrusom ako na Štedrý večer. Často aj chlieb položený na stole bol ten istý. Jedál malo byť toľko, aby sa každý mohol dosýta najesť, inak by počas roka hladovali.

Svätenie vody aj cesnak do vrecka

Záverom zimného novoročia bol 6. január, ľudovo prezývaný Traja králi. Kto boli títo magickí králi, a aká hviezda ich dovedla až k Ježišovi? Sväté písmo spomína, že mudrci pochádzali z východu. Biblia však neuvádza odkiaľ presne prišli. Všeobecne sa uvádza, že pochádzali z Perzie, teda z dnešného Iránu. V pôvodnej verzii Biblie sa však nenazývali mudrcmi, ale evanjelista ich predstavil ako Magi, čo znamená mních, ktorý vyznáva staré perzské náboženstvo, zoroastrizmus. Na maľbách sa často zobrazujú v orientálnych odevoch. Isté však je, že to boli nesmierne vzdelaní muži, zaoberajúci sa prírodnými vedami, najmä skúmaním hviezdnej oblohy. Títo mudrci často pracovali ako radcovia kráľov a tešili sa veľkej úcte.

Zvyky tohto dňa sú príkladnou ukážkou prelínania staroslovanských obradov, obohatených prvkami rímskej kultúry, s obradmi kresťanskými. Ľud považoval kresťanské obrady za ďalší magický úkon, akým aj vskutku boli.

Napríklad voda a oheň mali odpradávať magickú funkciu. K takýmto spôsobom patrilo aj svätenie. Voda použitá na Štedrý deň alebo zimný slnovrat mala silnejší účinok, než voda použitá v inom období. Gréckokatolícka a pravoslávna cirkev zaviedli svätenie vody priamo v potokoch a riekach. Tečúcu „jordánsku vodu“ svätili kňazi ráno na Troch kráľov pred zhromaždeným ľudom i v obciach severozápadného Slovenska. Každý z prítomných mal pri sebe čačinovú chvojku, ktorú namočil do posvätenej vody a pokropil sa ňou. Posvätenou vodou kropili obydlia aj stajne, naplnili domáce sväteničky aj fľaštičky. Posvätenú soľ pridávali dobytku do krmiva, aby bol chránený pred porobením. Posvätenú sviečku zapalovali pri zomierajúcom, alebo počas búrky. Kruh nakreslený posvätnou kriedou bol miestom, do

ktorého nemali prístup žiadne zlé sily a mocnosti. Touto kriedou kreslili po obvode dverí a stajní. Tiež sa kreslili aj krížiky na stajne a domy, aby sa strigy nedostali dnu. Cesnak si ľudia brávali na cesty, najmä ak ich čakal prechod cez vodu – ako ochrana pred vodníkmi. Bačovia nosili na salaš cesnak, svätenú vodu, kriedu a soľ.

Chodenie s hviezdou

Deň Troch kráľov bol posledným dňom obchôdzok a kolied vianočného a novoročného obdobia. Príležitostné piesne, vinše, ktoré privolávali do domu šťastie, zdravie a blahobyt, mali viaceré názvy, no boli známe aj pod spoločným názvom koleda.

Trojkráľové obchôdzky ľudia poznali takmer na celom území Slovenska. Chodievalo sa s hviezdou, a niekedy aj viac ľudí, ktorí účinkovali v trojkráľovej hre. V stredoveku cirkevné hry hrávali učitelia, študenti a žiaci, bola to pre nich jedna z možností obživy. Pri chodení s hviezdou vystupovali 4 osoby, traja kráľi a štvrtý bol hviezdonoš či anjel, ktorý mal na palici papierovú hviezdu. Trojkráľový večer oslavovala mládež zábavami, ktoré si sama zorganizovala. V obciach ich organizovali novozvolení hontianski richtári.

Zvykov a tradícií novoročného obdobia je neúrekom. Je dôležité si ich príležitostne pripomínať pre zachovanie pestrej ľudovej tradície. Niektoré možno i vyskúšať, a to nie iba v dedinskom prostredí, ale napríklad aj v rámci ľudových súborov, či inšpirovať sa Dúbravskými novinami.

Na Talichovej ulici je nové workoutové ihrisko

Namiesto posilňovne čerstvý vzduch

Text: Tomáš Buzinger

Street workoutové ihriská sú moderným, účinným cvičením s vlastnou váhou na čerstvom vzduchu. Tento typ efektívneho a bezplatného tréningu pochádza z New Yorku a nahrádza cvičenie s činkami a nástrojmi v posilňovni. V poslednom čase rastie jeho obľuba aj u nás, a to dokonca medzi obyvateľmi všetkých vekových kategórií. Vybudovanie nového workoutového ihriska na Talichovej ulici je výsledkom spolupráce obyvateľov, magistrátu a mestskej časti Bratislava-Dúbravka.

Susedia Jana Kurucová, Martin Varačka a Tomáš Buzinger zareagovali počas minuloročného leta na výzvu magistrátu v rámci dotácie Burzy nápadov prihlásením projektu výstavby workoutového ihriska. Magistrát vyčlenil na projekty 50-tisíc eur.

Celkovo sa prihlásilo 10 projektov z rôznych mestských častí. Išlo napríklad o reguláciu premnožených túlavých mačiek poskytnutím zverolekárskej starostlivosti, označenie cyklocesty v Petržalke či reedíciu titulu knihy osobnosti ulíc Bratislavy.

Magistrát rozdelil sumy dotácií na základe počtu hlasov jednotlivých projektov k celkovému počtu odovzdaných 9 946 hlasov. Projekt workoutového ihriska bol podľa počtu získaných 1 357 hlasov druhým najúspešnejším. Za to mu bola magistrátom udelená dotácia v sume 6 785 eur. Po dohode miestny úrad pristúpil k dofinancovaniu zvyšnej sumy projektu.

Exteriérové ihrisko zahŕňa hrazdy, rebriny, krosná, preliezačky určené na zhyby a rúčkovanie, ktorými si cvičiaci môžu v rámci kruhových tréningov precvičiť horné, brušné a dolné svalové partie. Ihrisko je vybavené ochrannou a odľahčenou gumenou dopadovou plochou, na ktorej sa môžu cvičiť kľuky, plank, sklápačky, brušáky i ďalšie cviky na zemi. Ihrisko bude obsahovať aj informačnú tabuľu so základnými cvikmi a počtami opakovaní.

Exteriérové cvičenie je jednou z možností, ako sa udržiavať v kondícii, nahrádza cvičenie v posilňovni. Nové workoutové ihrisko na Talichovej ulici doplní pohybové voľnočasové možnosti v lokalite. Nad ním leží detská dráha, ktorá slúži na osvojenie si základov pedálovania na bicykloch a odrážadlách. V rámci spoločnej brigády a v spolupráci s miestnym úradom sme ju upratali, vymaľovali.

Workoutové cvičenie je vhodné pre každého, nielen pre skálnych športovcov. Ocení ho aj človek, ktorý s cvičením iba začína. Príďte vyskúšať..

A spolu kráčame ďalej...

Tento rok bol pre nás všetkých iný - pandemický. Každý z nás ho prežíval inak, mnohí z nás upravili svoje hodnoty, zmenili životný štýl. Aj naše Centrum rodiny pocítilo zmeny vo svojich aktivitách.

Z voľnočasových aktivít sme prešli na sociálne aktivity. Pomáhali sme seniorom s nákupmi, šili sme rúška, poskytovali sme materiáľno-potravinovú pomoc ľuďom, ktorí sa dostali vďaka pandémie do zlej životnej situácii a telefonicky sme podporovali osamelých. A zároveň sme spolu s dobrovoľníkmi upravovali našu komunitnú záhradu a zveľadňovali sme interiér komunitného centra. Všetky aktivity sa uskutočnili vďaka finančnej pomoci Z Zurich Foundation, Bratislavskému samosprávnemu kraju, Nadácii mesta Bratislavy, spoločnosti AT&t a Dell, Nadačného fondu Mercedes - Benz v Nadácii Pontis, Mestskej časti Bratislava-Dúbravka, Nadácii Orange, Nadácii Henkel Slovensko, Nadácii ZSE, Bratislavskej arcidiecéznej charity, Magistrátu mesta Bratislavy, Nadácii Pontis, Bratislavskému dobrovoľníckemu centru, Radiolanu, spoločnosti Tesco STORES a Lidl Slovensko, FitCurves Dúbravka a mnohým ďalším podporovateľom a dobrovoľníkom. Prajeme všetkým šťastné kroky do nového roku 2021, plný batoh dobrých skutkov a veríme, že nám svoju priazeň zachováte aj naďalej.

Centrum rodiny, n.o., Bazovského 6,

Bratislava, www.centrumrodiny.sk,

Fb: Centrum rodiny Dúbravka

Dúbravské recepty: Segedínsky gul'áš s grilovaným tofu

Počas karantény som sa rozhodla variť a piecť také jedlá, ktoré som ešte nikdy nevyskúšala. Prezradila nám Dúbravčanka Helena. Napríklad segedínsky guláš s knedľou a grilovaným tofu.

POTREBUJEME: cibuľa, olej, mletá červená paprika, kurkuma, čerstvo pomleté čierne korenie, soľ, drvená rascas, bobkový list, kapusta, cesnak, smotana na varenie, hladká múka

Cibuľu nakrájame na väčšie kocky, čím sa guláš aj zahustí. Do väčšieho hrnca pridám olej, cibuľu a restujeme do sklovita. Stiahneme zo sporáka, pridáme červenú papriku, kurkumu (výbornú na kĺby), pomelieme čierne korenie, pridáme troška soli (opatrne), rascu a bobkový list. Premiešame a vrátime na sporák. Pridáme kyslú kapustu aj so šťavou. Podlejeme vodou, nech je kapusta ponorená vo šťave. Dusíme podľa potreby zhruba 30 minút. Pridáme smotanu, ktorú sme predtým vyšľahali metličkou v nádobe s hladkou múkou, premiešame a necháme prevariť.

Vypneme sporák a na záver pridáme roztláčený cesnak (na 2kg kapusty a 400ml smotany som dala takmer celú hlavu). Dosolíme podľa potreby.

Grilované tofu: lahôdkové tofu nakrájame na väčšie kocky, grilujeme na panvičke na oleji. Keď začne naberať farbu mierne do zlata, prisypeme grilovacie korenie na kura a mletú červenú papriku sladkú. Grilujeme, kým nie je tofu pripravené do chrumkava a dozlatova.

Dobrá chuť!

Mikuláša prežívali aj skôr narodení

Šport dokáže viesť k úcte

Pred rokom mladí hokejisti pripravili program, podebatovali, spríjemnili deň, tento rok obmedzenia stretnutia stopli. Nestopli však prejav blízkosti.

HOBÁci, čiže hráči hokejového klubu HOBA, si aj tento rok pripravili pre seniorov z Domova pri kríži prekvapenia v podobe originálnych darov a návštevy zároveň. Na úvod adventu im odovzdali darčeky i krásny stromček s osvetlením a ozdobami pred budovou zariadenia. Pozdravili všetkých obyvateľov a popriali im veľa zdravia, krásne a pokojné sviatky.

„S vedením domova seniorov sme boli celý rok v kontakte, ale situácia nám nedovolila opäť niečo vymyslieť a dúbravských seniorov navštíviť. S kultúrnou referentkou a koordinátorkou projektov v zariadení, pani Lýdiou Ďurajovou, sme vymysleli, ako by sme aj v tomto roku spríjemnili obyvateľom zariadenia celé vianočné obdobie,“ približuje Branislav Semančík, riaditeľ hokejového klubu. „Okrem spríjemnenia a potešenia seniorov by sme našim mladým hráčom v klube radi ukázali, že si treba vážiť a venovať svoj čas, aktivity aj takýmto spôsobom.“

Podobne ako vlani, aj teraz sa k návšteve a pozdravu pridali námestníčka primátora Zdenka Zaťovičová a starosta Dúbravky Martin Zaťovič.

Úctu, poďakovanie i prejav blízkosti skôr narodeným vzdala aj Materská škola Fedáková. Rodičia škôlkarov pripravili darčeky, pozdravy a pozornosti skôr narodeným v Domove pri kríži. Dary odovzdalo vedenie materskej školy, riaditeľka Oľga Bošková, riaditeľke zariadenia pre seniorov Janke Dudoňovej.

Želanie bolo spoločné, aby sa v budúcom roku mohli spoločne opäť všetci stretnúť. Základná škola Pri kríži sa zas zapojila do projektu Vianočná pošta pre seniorov, prostredníctvom ktorej ľudia poslali pozdravy neznámym starkým po celom Slovensku. „S triedou 5.D. nám pre vianočnú poštu prideliť dve lokality,“ priblížila výtvarníčka Zuzana Rybaničová zo Základnej školy Pri kríži. Vianočné pozdravy od piatakov tak putovali do Bratislavy a aj do Košickej Belej.

(lum)

Mikuláša v Dúbravke prežívali aj skôr narodení

Mikuláš prišiel pod okná

Už niekoľko rokov to býva zábavná a milá púť, plná želaní, piesní, básničiek, darčiekov a radosti. Tento rok to najskôr vyzeralo, že aj Mikuláša pre deti v dúbravských materských školách obmedzia opatrenia, nakoniec sme ho však predsa len vypravili k deťom. Hoci bola návšteva iná, detská radosť ostala.

Keď nemohli deti k Mikulášovi, Mikuláš prišiel k nim. A to doslova. Dúbravský Mikuláš zavítal v pondelok pod okná detí v dvanástich materských školách, ktoré naša mestská časť zriaďuje. V sprievode svojich pomocníkov – námestníčky primátora Zdenky Zaťovičovej a starostu mestskej časti Martina Zaťoviča, obišli dúbravské materské školy. O radosť nebola núdza...

Pozdravili, zazvonili zázračným zvonom, odovzdali mikulášsku nádielku a aspoň na chvíľku vyčarovali sviatočnú atmosféru. „Mikuláš pod okno“ prišiel k dúbravským materským školám ráno 7. decembra.

Ešte deň predtým, čiže presne na Mikuláša 6. decembra, Dúbravka rozsvietila aj vianočný stromček pred Domom kultúry Dúbravka a miestnym úradom na Žatevej. Vianočnú atmosféru vnieslo do mestskej časti aj sviatočné osvetlenie v uliciach. Svietiť by malo do 7. januára 2021.

(lum)

Keď nápad oblečie ľudí bez domova

Pre opatrenia v súvislosti s novým koronavírusom prebehol „deň štedrosti“ bez zapojenia verejnosti a v komornom duchu. Jeho odkaz i „dary“ však opustili brány úradu a pomáhali aj ďalej.

Deň dobrých skutkov, tzv. Giving Tuesday, pripadol tento rok na 1. decembra. Jeho podstatou je darovanie, štedrosť, šírenie dobra. Dúbravka nestojí bokom. Zamestnanci miestneho úradu prišli s ideou zorganizovať predvianočný „swap“, čiže akúsi výmenu a zbierku vecí, ktoré by mohli niekoho potešiť alebo mu ešte poslúžiť.

Zasadačka miestneho úradu na Žatevej sa tak zmenila na malé, komunitné trhovisko. Každý mohol prísť darovať, vybrať, potešiť iných i seba súčasne. „Hlavnou myšlienkou však bola ďalšia cesta a život vyzbieraných vecí, oblečenia, domácich potrieb, hračiek či kníh,“ priblížila Mária Smiešková, vedúca Oddelenia životného prostredia miestneho úradu a iniciátorka podujatia v Dúbravke. „Veci putovali do charitatívnej neziskovej organizácie Depaul Slovensko, ktorá pomáha ľuďom bez domova.“ V zimnom a predvianočnom čase neziskovka organizovala rozdávanie, rozvešávanie teplých bünd a kabátov

v centre Bratislavy pred Starou tržnicou pod názvom „Je ti zima? Vezmi si ma! Ľudia bez domova tu mohli nájsť veci, vrátane „našich“ dúbravských.

(lum)

Poďakovanie HOBÁkom

Domov pri kríži v bratislavskej Dúbravke v mene pani riaditeľky Mgr. Janky Dudoňovej ako aj v mene všetkých klientov zariadenia vyjadruje touto cestou úprimné poďakovanie za krásny sponzorský dar venovaný zariadeniu vo forme nádherného vianočného stromčeka, množstvom farebných ozdôb a svetielok. Vďaka vašej pomoci môžeme spríjemniť a zútulniť prostredie, v ktorom sa naši klienti pohybujú. Veľmi si vážime, že hokejový klub HOBA pod vedením predsedu klubu pána Branislava Semančíka sa zaujímal o naše zariadenie a život v ňom aj v čase pandemickej krízy počas celého roka, kontaktoval nás a na záver roka pripravili všetci spoločne pre našich klientov veľmi milé a krásne prekvapenie.

Lýdia Ďurajová, Domov pri kríži

Mikuláš navštívil aj deti v nemocnici, zďaleka nepriniesol len niečo sladké

Chciet' z nemocnice a mať kam

Text: Lucia Marcinátová

Máme šťastie, žalúzie fungujú, dajú sa nadvihnúť, výhľad poteší. Menej už to, že okno sa nedá zavrieť, teda privrieť, škáru vyplíňa značná guča záchodového papiera. Pohľad cez okno ale umožní snívať.

Oproti Kramárom na kopci svieti budova Slovenského národného archívu. Rozprávame sa o tom, čo je to archív, že ide o najväčší verejný archív na Slovensku, a že architektom budovy je Vladimír Dedeďek. Dieťa však viac pri pohľade z okna zaujíma skôr to, či ho niekde zbadá, či príde... Mikuláš.

Nakoniec sa objavil vo dverách izby. Síce bolo hneď jasné, že to nie je ten „pravý“, keďže mal lekársku košeľu a nohavice, no v červenej čiapke priniesol, čo mal - radosť. Mikuláš tak 6. decembra navštívil aj deti v nemocnici na Kramároch. A isto potešil nielen ich. Doniesol kúsok „normálneho“ sveta. Sveta spoza múrov nemocnice.

Káva, jedlo, čokoláda

Priority sa pretočili hádam okamžite po ich prekročení. Odrazu prestali trápiť pípajúce maily, podnety, ktoré prichádzajú aj počas víkendu a odpovedáte na ne bežne aj v nedeľu, ani ďalšie dva blogy, ktoré vám za deň adresuje jeden z miestnych poslancov.

Podstatné je zdravie, návrat domov alebo aj zohnať kávu či v noci aspoň trošku spať. Milo vás prekvapí pohodový personál, lekár, ktorý s detskými pacientmi hráva aj volejbal alebo futbal s handrovou

loptou, sestrička, ktorá dvom mladým dámam donesie hoci len automatovú, no o nič menej výnimočnú čokoládu, ale i mamičky, ktoré si navzájom ochotne „zoženú“ jedlo.

Von totiž z nemocnice nemožno, pre vírus má aj otec zakázané vidieť svoje dieťa pred operáciou, či objať a povzbudiť matku, ktorá počas zákroku svojho syna či dcéry trpezlivo čaká.

Odrazu vám príde absurdné to, že niektoré „Borisove“ návštevy v nemocnici si pýtali od sestričiek čaj a napriek koronavírusu nemali pri vstupe k pacientovi stopku...

Energia i nočné mory

O to zvláštnejšie sa nám to javí, keď spoznávame Timi. Usmiate a nesmierne energické dievča. Jej chorobu nebadať, nebyť toho, že niekoľkokrát do dňa užíva lieky, premeriavajú jej tlak či kamošky – sestričky jej pichnú injekciu. Od rána sa jej ústa nezavrú a pomaly si zvyknete na jej šarišský prízvuk. Počuť ju však aj v noci. Spať aj tak nemôžeme, preto vnímame jej trápenia, nočné mory, výkriky, odkazy toho, čo prežila. Ráno nám hovorí, že je prváčka, no písmenká nevie napísať žiadne. Pomaly začíname spoznávať dievča s čiernymi vlasmi ostrými ako drôt. Podobne pichajú aj jej slová. „Ja nechcem ísť domov, tu je lepšie. Nikto ma nečaká...“ Hovorí Timy o nemocnici, kde sa cíti fajn a chce tu ostať. Jej domovom je totiž domov, ten detský...

A ten nemocničný Mikuláš nám napokon priniesol nielen dary v podobe ovocia či niečoho sladkého, ale pripomenul, že je skvelé chcieť sa z nemocnice vrátiť a mať kam...

Z galérie umenie do školy a zo školy do galérie

Aj na chodbe možno vnímať umenie

Na školskej chodbe sa dajú rozoznávať horské štíty umelca Štefana Papča či jeleň sochára a autora inštalácií Juraja Meliša. Žiaci zo Základnej školy Pri kríži sa zapojili do celoslovenského projektu a ich dielka tak prenikli aj do mestskej galérie.

V čase, keď sa zatvára a obmedzuje, oni otvorili. Chodba Základnej školy Pri kríži sa premenila na galériu. Ide o projekt, ktorý vznikol vďaka spolupráci mestskej časti Bratislava-Dúbravka, školy a Združenia rodičov Základnej školy Pri kríži.

Na jeseň ho pod názvom Art galéria na školskej chodbe Komisia kultúry podporila dotáciou, pred koncom roka sa už podarilo galériu otvoriť symbolickou vernisážou, spoznávaním diel slovenských umelcov i tvorby žiakov súčasne. Služiť má aj v budúcnosti pre ďalšie výstavy a inštalácie.

„So žiakmi druhého stupňa sme sa zapojili do vzdelávacieho projektu Galérie mesta Bratislavy pod názvom Umenie zblízka,“ približuje iniciátorka galérie a učiteľka školy Zuzana Rybaničová. „Žiaci v nej naozaj zblízka spoznávajú tvorbu moderných slovenských umelcov 20. storočia.“

Viera Kraicová, Vladimír Popovič, Stano Masár, Anton Jasusch, Marián Mudroch, Juraj Meliš či Štefan Papčo sa tak dajú rozoznávať v dielach – maľbách, kresbách či kolážach detí. Tie sa počas uplynulých mesiacov zoznamovali s reprodukciami aj samotnými umelcami.

Proces toku umenia sa tým ale nekončí a projekt sa symbolicky uzatvára návratom.

Idea a diela slovenských výtvarníkov prišli z Galérie mesta Bratislavy do školy, teraz sa tvorba detí inšpirovaná „veľkými umelcami“ vracia zas zo školy naspäť do galérie.

Možno sa tak na chodbách mestskej galérie budú dať obzerať maľby a kresby malých veľkých výtvarníkov Základnej školy Pri kríži.

(lum)

Divadelné predstavenie, koncert i swingová tančiareň – všetko doma v obývačke

Ked' je koncert zážitkom

Text: Danka Šoporová, Lucia Marcinátová

„Vraj na Slovensku sú oblasti, kde nič nie je. To je nám ľúto, lebo my tu máme všetko.“ Týmito slovami začína videopríspevok, ktorý predstavuje našu mestskú časť v rámci projektu Susedský advent. A veru počas tohto kultúrno-spoločenského projektu bolo u nás naozaj takmer všetko. Džez, folklór, remeslá, bigbít, divadlo či swingová tančiareň. V Dúbravke sa spojili mestské časti celej bratislavskej štvorky.

Bábkové Divadlo Už, Vianoce s Grinchom, koncert skupín Horehigh, Bigbít & Co, Kochanski, štýl flamenco nuevo od kapelky Ponte Pardo aj farebná Klnka, ale i tvorenie Dúbravského ateliéru. Programy a vystúpenia umelcov, ktorých do projektu prizvala Dúbravka, ďalší prišli s ostatnými mestskými časťami.

Susedský projekt spojil totiž šesť mestských časti 4. bratislavského okresu. Vznikol vďaka podpore Bratislava Tourist Board (BTB) na podnet mestskej časti Dúbravka, v spolupráci s Devínskou Novou Vsou, Devínom, Karlovou Vsou, Lamačom a Záhorskou Bystricou.

Pandémia stopla podujatia, živé podujatia, koncerty, kultúra si však našla cestu k ľuďom, umelci k divákovi. Svedčí o tom aj projekt Susedský advent, ktorý sa zrodil v Dúbravke. „Ked' ľudia nemôžu za kultúrou, umelci prídu za nimi,“ hovorí Ľubomír Navrátil, vedúci oddelenia kultúry v Dúbravke. Jednotlivé predstavenia, koncerty a príspevky si diváci mohli pozrieť nielen v predvianočnom čase, no kultúrou, hudbou i tancom si naďalej môžu spríjemňovať časy odlúčenia, všedné či oddychové chvíle. Projekt vznikol s finančnou podporou Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky.

Štýly hudby z celého sveta

Stretli sme ho počas natáčania v Dome kultúry Dúbravka. Ján Berky Mrenica mladší. To je meno, ktoré hudobným fajnšmekrom určite netreba predstavovať. Veď jeho zosnulého otca poznajú azda všetci a syn, nemenej úspešný hudobník, pokračuje dodnes v rodinnej umeleckej tradícii. Do projektu Susedský advent ho prizvala Karlova Ves aj s jeho kapelou Gypsy Jazz SK.

Formácia Gypsy Jazz SK je projektom slovenských hudobníkov - Ján Berky Mrenica – husle, Janczi Rigo– kantrabas, Michal Bugala– gitara, Marco Pillo – gitara, cimbal, spev. Prezентujú sa predovšetkým hudbou inšpirovanou noblesným štýlom à la Django Reinhart (známy džezový gitarista, pozn. redakcie). V interpretáciách však kvarteto hudobníkov neostáva iba pri gypsy jazze, spája rôzne štýly rómskej hudby z celého sveta. Nečudo, že ich tvorba tak získava na hudobnej farebnosti a dynamike, vďaka čomu ich fanúšikovia milujú.

Voľný čas s muzikou

Ako nám potvrdil Ján Berky Mrenica mladší, toto zoskupenie je jeho srdcovou záležitosťou a veľmi zle znáša nútenú pauzu od koncertovania. No s tou aktuálne, žiaľ, zápasia všetky slovenské kapely a hudobníci. Voľný čas si vyplnía muzikou, po svojom legendárnom otcovi zdedil i obrovskú vášeň k folklóru.

Rád si hlbokými spomienkami a s obľúbenými folklórnymi skladbami spestruje v súčasnosti až príliš fádne dni.

Gypsy Jazz SK ponúka výnimočných, renomovaných muzikantov, zaangažovaných do projektu aj autorsky. Každé ich vystúpenie je nabité emóciami, virtuozitou a silným odkazom, spojeným hlavne s rómskym kultúrnym dedičstvom.

Po zmiernení prísnych opatrení zavedených v súvislosti so zhoršujúcou sa pandémiou budú ich koncerty určite hudobným zážitkom, ktorý neradno premeškať. Pokiaľ ste sledovali Susedský advent v rámci vysielania Dúbravskej televízie, už to koniec koncov istotne viete.

Ak nie, Susedský advent sa dá stále sledovať online na YouTube Dúbravskej televízie.

Foto: Ľubo Navrátil

Vynáška

Susedský advent

- Hudba, divadlo a príspevky Susedského adventu na youtube Dúbravskej televízie a na www.dubravskatv.sk

Potrebovali sme si vydýchnuť, no koncertovanie nám chýba

Vybehnite na Bolehlav, prestane vás bolieť hlava

Zhovárala sa: Danko Šoporová

Susedský advent, v rámci ktorého sa pred kamerou Dúbravskej televízie predviedlo veľa známych i menej známych umelcov, bol aj o kapele POLEMIC. Do projektu skupinu pozvala Devínska Nová Ves, u nás si ich pamätáme najmä energickým vystúpením na Dúbravských hodoch. Preto sme ich trošku

vyspovedali. Všetkým obyvateľom našej mestskej časti posielajú Braňo Bajza (spev) a Peter Opet (hra na trúbku) i veľavravný odkaz.

Vianoce sú aj o tradíciách. Poďme sa pozrieť na tie vaše, ktoré pretrvávajú už roky?

Peter: Ja mám jednu netradičnú, za ktorú som naozaj vďačný a trvá už dobrých desať rokov. V rámci dediny, kde žijem, sa u môjho dobrého kamaráta organizuje super žúr. Počas niekoľkých hodín sa tu premelie aj 40-50 ľudí. Rozprávame sa, smežeme, degustujeme víno, hráme hry. Odchádzam vždy posledný, tak je mi tam dobre.

Takže si našiel zaužívaný, efektívny spôsob, ako sa vyhnúť vianočnému upratovaniu a prípravám?

Ale kdeže, my to stíhame vopred a na stretnutie odchádzame až vtedy, keď je u nás doma všetko pripravené. Tohtoročné sviatky sú samozrejme iné a s priateľmi sa uvidíme až o rok.

Aha, čiže chodieváš aj s rodinou?

Peter: Samozrejme! To je jedna vážna rodinná záležitosť.

Braňo: Čiže Peťo degustuje a ostatní sú zodpovední. (smiech)

Braňo, ako to vyzerá u vás doma?

Túto akciu teda Peťovi úprimne závidím. V porovnaní s ním to mám skôr „suchárske“, i keď v skutočnosti milé a pokojné. Keď boli moji chalani malí, nesmeli nám chýbať prskavky na stromčeku, ktorými sme Ježiškovi svietili na cestu. Teraz už samozrejme vedía, kto nosí darčeky. Kým si ich rozbalíme, čaká nás pekná večera, spoločné rozhovory. Musím povedať, že Vianoce boli vždy obdobím, keď sme sa ako kapela na moment zastavili a užívali si pokoj. Tento rok je celý iný, a asi sa nemýlim, ak za celú kapelu poviem, že sme si už potrebovali vydýchnuť. Hoci nám koncerty strašne chýbajú, všetci sme vypli a strávil po rokoch veľa času s rodinou. Konečne.

Peťo, ty si okrem hudobníka tiež skúsený vinár. Aké víno nám odporúčaš k sviatočnému stolu?

Určite ľahšie, biele, mladé víno. Napríklad Rizling vlašský, ročník 2019, možno dvacinka. No ťažko sa radí, každý má chuť posunutú inde. Hlavne platí nepreháňať, ale degustovať. To znamená nevypíť k večeri jednu celú fľašu na osobu.

Takže to nám Peťo určite budeš vedieť dať účinný tip na zvládnutie následkov silvestrovských osláv.

Peter: Jasné, nad obcou Dolné Orešany sa rozprestiera kopec Bolehlav. Na ten si vybehnite a prestane vás bolieť hlava.

Braňo: Dobré vedieť. (smiech)

Chalani, dávate si novoročné predsavzatia?

Peter: Ja nie, neverím na konkrétny dátum, ktorý má akože odštartovať veľkú zmenu. Veď ak niečo chcem, respektíve cítim, že potrebujem urobiť, spravím to okamžite a nemusím čakať na prvý január. Už sa poznám, pravidelne raz za pol roka ma niečo chytí, tak vhupeň do toho a vybavené.

Braňo: Presne tak, súhlasím s Peťom, aj keď mne osobne trvá dlhšie, kým sa k zmene odhodlám. Nie som zástancom predsavzatí. Pokiaľ niekto cíti potrebu povedzme prestať fajčiť, piť menej alkoholu alebo začať športovať, treba sa do toho pustiť.

Chceli by ste na záver roka odkázať niečo našim Dúbravčanom?

Peter: Dúbravčania, buďte dobrí k nášmu Lubenkovi, ktorý býva v Dúbravke na kopci. Veď je jedným z vás. (smiech) A my sme šťastní, že máme takéto krásne spojenie s vašou mestskou časťou.

Braňo: Dúbravka je jedna z najkrajších mestských častí. Dúbravské publikum nám fakt chýba. Tu sme zažili doslova legendárne akcie.

Peter: Presne tak. Spomínam si na Dúbravské hody minulý rok, to bol neskutočný koncert! Celá tá atmosféra, ruské kolo, tisíce ľudí. Snáď už čoskoro si to zopakujeme.

Foto: Ľubo Navrátil

Ako prebiehali v uplynulých týždňoch tréningy mladých hokejistov HOBY?

Netrpezlivo čakajú na reštart súťaží

Text: Jozef Petrovský

Bola polovica decembra (v čase uzávierky tohto článku) a nikto nevedel predpovedať, kedy sa celé Slovensko aspoň priblíži k normálnemu životu, aký sme viedli pred rokom. To platí aj pre hokejový život. Okrem zápasov, ktorých sa nevedia dočkať najmä mladí hokejisti klubu HOBA Bratislava, myslia funkcionári a predovšetkým tréneri aj na plnohodnotnú prípravu.

Vedeniu klubu sa podarilo zabezpečiť tréningy špeciálnej prípravy v takej forme, akú dovoľovali možnosti a protiepidemiologické opatrenia. Športový riaditeľ HOBY Bratislava Branislav Semančík na ich margo povedal: „Zobrali sme do úvahy, že pre náš klub je dôležitá každá veková kategória, a preto sme sa snažili vytvoriť skupiny, ktoré našim hráčom zabezpečia v čo najväčšej miere kontakt s ľadom a aj samotný tréning. Z individuálneho pohľadu niektorých rodičov by sa mohlo zdať, že klub šetril a nedostatočne pokryl prípravu pre ich dieťa. Naše veľké poďakovanie patrí mestskej organizácii STARZ, ktorá nám v tejto ťažkej dobe znížila cenu na prenájom ľadovej plochy. Navyše nám poskytla takmer o 90 percent času na ploche viac ako zvyčajne.“

Klub naplno využíva všetky dostupné tréningové hodiny, ktoré majú jednotlivé družstvá k dispozícii. Pochopiteľne, s povoleným počtom hráčov. Pokračuje Semančík: „Takéto podmienky nám dočasne prišla doba a pri dodržaní všetkých nariadení a obmedzení pracujeme spolu s trénermi na každej využitej minúte tréningu na ľadovej ploche. Komunikujeme navzájom, všetci sa usilujú zostaviť pre svojich zverencov čo najkvalitnejšie tréningy. Od prvej minúty ich maximálne využívajú a hráči sú aktívne zapojení do celej tréningovej jednotky.“

Koncom novembra sa uskutočnilo stretnutie zástupcov klubov z celého Slovenska zorganizované Športovým oddelením SZĽH. Keďže nik nepozná presný termín opätovného povolenia súťažných zápasov, oddelenie predstavilo niekoľko možností reštartu všetkých žiackych a mládežníckych súťaží. Jednotlivé modely boli pripravené od začiatku decembra vrátane pravdepodobne najreálnejšieho, ako sa

zhodli všetci účastníci mítingu, že sa začne hrať až po Troch kráľoch, čo je zároveň najpravdepodobnejší termín nástupu žiakov do škôl.

Slovenský zväz ľadového hokeja je pripravený operatívne riešiť všetky možnosti pokračovania v súťažiach. Rozpracované sú aj varianty, že by muselo niektoré družstvo povinne zotrvať v karanténe, a to tak, aby bol priebeh súťaží čo najviac spravodlivý pre všetky zúčastnené tímy a aby sa aj výsledkovo čo najobjektívnejšie uzavreli. Ide najmä o kategórie starších žiakov a kadetov, v ktorých sú plánované majstrovstvá Slovenska. Ďalej o súťaže dorastu a juniorov, kde sa hrá o dve postupové miesta do extraligy.

„Ďakujem všetkým našim hráčom, trénerom a ich rodičom za pochopenie, ale aj spoluprácu pri využití všetkých možných a povolených miest počas tréningov na ľadovej ploche. Pozorne sledujeme situáciu a hneď, ako to bude možné, nabehneme na kompletnú prípravu v kolektívnom a požadovanom rozsahu,“ uzavrel Branislav Semančík.

Ako budú pokračovať jednotlivé súťaže?

PRÍPRAVKY (3. ŠHT, U9) + (4. ŠHT U10)

Každý prihlásený klub musí usporiadať minimálne jeden turnaj a zúčastniť sa minimálne na troch. SZLH uvíta, keď niektorý klub ponúkne možnosť zorganizovať viac turnajov.

ŽIACI (5. ŠHT U11) + (6. ŠHT, U12) + (7. ŠHT, U13) + (8. ŠHT, U14)

Pokračovanie bude podľa vývoju pandémie. Predpokladaný termín je 16. január. Záver súťaží by podľa tohto harmonogramu mal nastať 17. apríla. Súťaže by prebiehali plynule podľa plánu, iba by sa vypustili doplnkové turnaje. Starší žiaci (8. ŠHT, U14) odohrajú dovedna 22 ligových kôl. Po skončení dlhodobej časti najlepšie dve družstvá postúpia na majstrovstvá Slovenska. Vzhľadom na to, že v uplynulých dňoch a týždňoch väčšina žiakov do školy nechodila, zásahy zápasov do školského programu sa budú v maximálnej možnej miere minimalizovať.

KADETI (9. ŠHT, U15)

Základná časť by sa mala odohrať v nezmenenom formáte. To znamená v štyroch skupinách (A, B, C, D) každý s každým doma a vonku. Potom sa bude pokračovať nadstavbovou časťou vo dvoch skupinách Západ a Východ. Družstvá umiestnené v skupinách A a B na 1. – 4. mieste postúpia do nadstavbovej skupiny Západ, družstvá z 1. – 4. miesta v skupinách C a D do nadstavbovej skupiny Východ. V nich odohrajú družstvá 14 zápasov systémom každý s každým doma a vonku a navyše zápas doma alebo vonku s družstvami z druhej skupiny, spolu 8 zápasov. Celkovo odohrajú družstvá v rámci nadstavbovej časti 22 zápasov. V nadstavbovej časti budú pokračovať aj družstvá umiestnené v základných skupinách na 5. mieste a nižšie – o regionálne poháre. Počet stretnutí sa bude odvíjať od počtu družstiev. Najlepšie dve družstvá zo skupín A Západ a Východ postúpia na záverečný turnaj, kde sa rozhodne o majstrovi Slovenska v kategórii kadetov.

DORAST (U18)

V septembri sa začali hrať dorastenecké súťaže v troch skupinách. Podobne ako ostatné mládežnícke hokejové súťaže sa na začiatku októbra prerušili. Do nadstavbovej časti „O extraligu“ postúpia po skončení základnej časti prvé dve družstvá z každej skupiny. Tam budú hrať dvakrát každý s každým. Družstvá, ktoré skončia na prvom a druhom mieste, postúpia priamo do extraligy dorastencov.

JUNIORI (U20)

Po reštarte súťaže sa bude pokračovať základnou časťou podľa pôvodného vyžrebovania. Do play-off postúpia najlepšie dve družstvá z oboch skupín. Víťazi skupín sa stretnú s druhými z druhej skupiny v sérii na tri víťazné zápasy. Výhodu prvého zápasu doma budú mať družstvá umiestnené na prvom mieste po základnej časti. Víťazné kolektívy postúpia do extraligy juniorov.

Brankár je v hokejovom klube veľmi veľmi dôležitý

Spolu dokážeme byť silnejší

Za kolektívnymi úspechmi v každom športe často stoja individuálne výkony hráčov. Platilo to v minulosti, platí aj teraz a bude to platiť aj v budúcnosti. Okrem úspešných strelcov často na seba upútajú svojou nepriestrelnosťou aj brankári, ktorí to mali v minulých dňoch či týždňoch náročnejšie ako ostatní ich spoluhráči.

Hokejových brankárov HOBY za súčasných obmedzení sleduje, komunikuje s nimi a tréningy im zostavuje tréner brankárov Michal Zemančík. Trénujú a preberajú spolu základné a najdôležitejšie činnosti, bez ktorých brankár nikdy nebude dobrým brankárom.

Tréningy sú nastavené na domáce prostredie a prebiehajú cez videohovor v aplikácii podľa vopred zadelených skupín. Dôležitý pre brankárov je nielen talent, ale aj náročná príprava a tréning, aby sa na nich mohol tím spoľahnúť v náročných zápasoch. Dokazuje to aj výrok bývalého vynikajúceho brankára Jiřího Holečka: „Keď si brankár myslí, že všetko vie, obvykle skoro skončí.“

Športový riaditeľ HOBY Bratislava Branislav Semančík: „Post brankára je pre nás v klube veľmi dôležitý a veríme, že v každom zápase im pomôžu aj spoluhráči, aby brankári nezostali v spletitých situáciách osamotení. Pretože len spolu sme silnejší!“

(pej)

Areál Športového centra polície v Dúbravke čaká obnova

Unikátna šanca pre viac športov

Text: Jozef Petrovský

V roku 1945 vznikol v Bratislave Telovýchovný klub národnej bezpečnosti. Potom vystriedal rôzne názvy ako napríklad Sokol Sbor národnej bezpečnosti, Sokol, Ústredný dom či TJ ČH Bratislava a v roku 1990 bol premenovaný na Športový klub polície Devín, neskôr Dúbravka. V polovici júna 2015 klub ukončil činnosť a celý jeho areál nazvali Športové centrum polície.

Obyvatelia Dúbravky, blízkeho okolia, ale i celej Bratislavy navštevovali na začiatku tisícročia miestny štadión ŠKP, ktorý bol vtedy účastníkom I. slovenskej futbalovej ligy.

V súčasnosti FKP (nástupca ŠKP) nehrá druhú, tretiu a ani žiadnu inú ligu. V klube majú len družstvá žiakov, prípraviek a predprípraviek. Donedávna tu pôsobil tím amerického futbalu Bratislava Monarchs. To je tiež už minulosť. Desaťtisícový štadión, na ktorom sa hralo niekoľko významných futbalových stretnutí, medzi nimi napríklad finále Slovenského pohára či kvalifikačné stretnutia o postup na ME hráčov do 21 rokov, dnes v podstate chátra. O niekoľko rokov to ale nemusí platiť.

Prestavenie konceptu

Pred niekoľkými mesiacmi sa uskutočnilo veľké stretnutie všetkých členov Športového centra polície, aké doteraz nemalo obdobu. Zorganizovať ho sa podarilo aj vďaka tomu, že pandémia koronavírusu spôsobila takmer úplné pozastavenie súťaží na celom svete, a tak sa drvivá väčšina našich športovcov pripravuje v domácich podmienkach. Riaditeľ Športového centra polície Juraj Minčík na ňom vôbec po prvýkrát predstavil verejnosti koncept novej podoby športového areálu v Dúbravke, v ktorého priestoroch sa samotné stretnutie aj konalo. Športový stánok, ktorý v súčasnosti slúži iba pre futbal a čiastočne pre lukostrelcov, by sa po revitalizácii a dostavbe mohol zmeniť na multišportový priestor.

Ako uviedol oficiálny web SCP, dôležitým krokom bolo ešte v roku 2019 spustenie architektonickej súťaže na novú podobu areálu.

Jednotlivé športy

Pri kreovaní požiadaviek na revitalizáciu a dostavbu štadióna v Dúbravke Športové centrum polície komunikovalo s odborníkmi na jednotlivé odvetvia, ktoré by mohli v novom areáli nájsť potrebné zázemie tak, aby spĺňali najvyššie možné parametre pre daný šport. Športové centrum polície následne počas dopracovania architektonickej štúdie do väčších podrobností rokovalo s vrcholnými predstaviteľmi všetkých športových zväzov a výsledkom rokovaní bol zväčša podpis memoranda o spolupráci.

Podobný dokument podpísali aj s prezidentom Slovenského olympijského a športového výboru Antonom Siekelom. Celkový počet externých subjektov, ktoré sa zaviazali podporovať myšlienku rekonštrukcie a dostavby štadióna, je nateraz na čísle desať. Konkrétne ide o tieto športy: box, atletika, futbal, hádzaná, džudo, športová streľba, triatlon, rýchlostná kanoistika a slalom na divokej vode. Osobitnou kapitolou je podpora mesta Bratislava a mestskej časti Dúbravka, pričom obe strany prejavili živý záujem o projekt a podporujú ho na jeho ceste k realizácii.

Vrcholoví športovci aj mládež

Športový areál by po dokončení slúžil predovšetkým ako tréningový areál pre vrcholových športovcov, ako aj pre deti a mládež z blízkeho okolia. Svoje miesto na tréning by tu mohli nájsť aj príslušníci Policajného zboru SR.

Súčasťou projektu je zrekonštruovanie pôvodnej stavby štadióna, ktorá by slúžila ako kancelársky trakt pre samotné Športové centrum polície. Zároveň by sa asanáciou tribún okolo hlavného futbalového ihriska vytvorila plocha na vybudovanie multišportovej haly určenej pre hádzanú, volejbal, basketbal alebo iný halový šport. V priestore prizemia by vznikla „úpolová“ telocvičňa upravená pre tréningy boxu a džuda.

Atletický ovál

Okolo súčasného tréningového futbalového ihriska by sa vybuodoval atletický ovál spolu so zázemím pre ďalšie atletické disciplíny. Unikátom komplexu by boli dve vnútorné strelnice a krytý atletický tunel. Obe športoviská na Slovensku v takejto forme neexistujú a výrazne by tak pomohli zvýšiť kvalitu prípravy športovcom. Trvanie prerodu projektu na realitu sa pri triezvom plánovaní odhaduje na štyri roky, slúžiť by teda mohol začať v rokoch 2024 – 2025, pričom samotný projekt počíta aj s možnosťou etapizácie výstavby, ktorá by pomohla znížiť jednorazovú požiadavku na financovanie. „Stále je to v pozícii projektu a predstavy. Urobíme, čo sa bude dať, aby sa tá predstava zhmotnila. Štadión má výbornú polohu. Pre región Bratislavy by bol takýto stánok veľmi potrebný,“ povedal pre denník Šport minister vnútra Roman Mikulec. „Z futbalového štadióna sa stane všesportový areál. Futbal tu aj naďalej zostane, ale ako jeden z desiatich športov. Neobnovíme tento stánok pre jeden klub, neplánujeme tu hrať najvyššiu futbalovú ligu. V súčasnosti areál štadióna využívajú mladí futbalisti a klub z blízkeho okolia. Chceme to zachovať a postarať sa o to, aby tu čo najviac detí mohlo trénovať,“ predstavil projekt areálu ŠCP riaditeľ centra Juraj Minčík.

Zdroj: www.scpolicie.sk

Vynáška:

Z futbalového štadióna sa stane všesportový areál. Futbal tu aj naďalej zostane, ale ako jeden z desiatich športov.

Juraj Minčík, riaditeľ Športového centra polície